NOTRANJSKI REGIJSKI PARK

Projekt
IZDELAVA ANALIZE ODLOKA O NOTRANJSKEM REGIJSKEM PARKU ZA POTREBE NOVELACIJE ODLOKA IN SOČASNE USTANOVITVE ZAVAROVANEGA OBMOČJA NA RAVNI DRŽAVE

ODZIVNO POROČILO NA IZHODIŠČA ZRSVN Z UTEMELJITVIJO SEVERNEGA DELA PARKA

Verzija 1.0

Mag. Tina Klemenčič

Tomaž Jančar
Tine Schein
Jošt Stergaršek
Rudi Kraševec
Dejvid Tratnik

Matevž Podjed
direktor

NOTRANJSKI REGIJSKI PARK

Cerknica, december 2021

Naloga:	Odzivno poročilo na izhodišča ZRSVN z utemeljitvijo severnega dela parka – verzija 1.0
Izdelovalec:	Notranjski regijski park Tabor 42, 1380 Cerknica
Nosilec naloge:	mag. Tina Klemenčič
Sodelavci:	Tomaž Jančar Tine Schein Jošt Stergaršek Rudi Kraševec Dejvid Tratnik
Kraj in datum izdelave:	Cerknica, december 2021

Priporočljivo citiranje: Klemenčič T., Jančar T., Schein T., Stergaršek J., Kraševec R., Tratnik D. 2021. Odzivno poročilo na izhodišča ZRSVN z utemeljitvijo severnega dela parka – verzija 1.0. Projekt Izdelava analize odloka o Notranjskem regijskem parku za potrebe novelacije odloka in sočasne ustanovitve zavarovanega območja na ravni države. Cerknica, Notranjski regijski park: 40 str.

Fotografija na naslovnici: Suhi travniki na območju Osredka s pogledom na prepadne stene Iške (Foto: T. Klemenčič)

Kazalo

Kazalo 3
Povzetek 4
1. Uvod 5
2. Argumenti proti izključitvi severnega dela obstoječega parka iz zavarovanja 7
2.1 Utemeljitev parka na le eni vsebini je neustrezna 7
2.2 Hidrogeološka povezanost severnega dela parka s kraško Ljubljanico 8
2.2.1 Vodno telo podzemnih voda Kraška Ljubljanica 8
2.2.2 Hidrogeološka povezanost območja Menišije s porečjem kraške Ljubljanice 9
2.2.3 Pomen Cerkniščice pri oblikovanju in delovanju območja in procesov kraške Ljubljanice 11
2.2.3.1 Hidrološki pomen Cerkniščice v hidrogeološkem sistemu kraške Ljubljanice 11
2.2.3.2 Pomen Cerkniščice za morfološki razvoj Cerkniškega polja 12
2.3 Naravovarstveni pomen območja, predvidenega za izključitev iz zavarovanja 12
2.3.1 Rastlinstvo 12
2.3.1.1 Suhi travniki s kukavičevkami 12
2.3.1.2 Kukavičevke in druge floristične zanimivosti mokrotnih travnikov 15
2.3.1.3 Kukavičevke gozda in gozdnega roba 16
2.3.1.4 Rastlinski endemiti 18
2.3.2 Živalstvo 18
2.3.2.1 Dnevni metulji 18
2.3.2.2 Mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*) 20
2.3.2.3 Gensko čista potočna postrv (*Salmo trutta*) 21
2.3.2.4 Velike zveri 21
2.3.2.5 Kačji pastirji 22
2.3.2.6 Rak koščak (*Austropotamobius torrentium*) 23
2.3.2.7 Hribski urh (*Bombina variegata*) in druge dvoživke 23
2.3.2.8 Hrošči 25
2.3.3 Iška in Zala 26
2.3.4 Slap Kotel 27
2.3.5 Rdečkasti sedimenti na Stevniku (naravna vrednota Stevnik – badlands) 27
3. Zaključki 29
4. Viri 30
Priloge 33

Povzetek

V postopku posodobitve akta o zavarovanju Notranjskega regijskega parka in hkratnem zavarovanju na ravni države so na Zavodu RS za varstvo narave pripravili Strokovna izhodišča glede pobude o državnem zavarovanju naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti na območju občine Cerknica in Planinskega polja s predlogom območja, ki bi ga vključili v zavarovanje. Na sestanku dne 15. 12. 2021, na katerem so bili predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Zavoda RS za varstvo narave in Notranjskega regijskega parka, so kolegi z ZRSVN predstavili nov predlog območja, ki bi ga vključili v zavarovanje. Oba predloga temeljita na vsebinah, povezanih s kraško Ljubljanico in izključujeta del obstoječega Notranjskega regijskega parka.

V odzivnem poročilu podajamo svoje stališče v treh sklopih:

1. Utemeljitev regijskega parka samo na eni vsebini je neustrezna, saj je bistvo regijskega parka pester preplet regijsko značilnih vsebin, ki so posledica naravnih procesov in delovanja človeka in se kažejo v biotski, krajinski in kulturni pestrosti območja.
2. Severni del parka je hidrogeološko povezan s kraško Ljubljanico: pod Menišijo poteka pomemben podzemni krak, ki povezuje Cerkniško jezero z izviri na Ljubljanskem barju; Cerkniščica je pomembno vplivala na razvoj Cerkniškega jezera in današnje poti vode kraške Ljubljanice ter prispeva pomemben delež vode, ki s Cerkniškega jezera odteče v Rakov Škocjan in naprej proti Planinski jami; celoten Notranjski regijski park leži v območju vodnega telesa podzemne vode Kraška Ljubljanica.
3. Del Notranjskega regijskega parka, ki v predlogih ZRSVN ni vključen v predlog zavarovanja, predstavlja območje z veliko biotsko raznovrstnostjo in drugimi izstopajočimi vrednostmi, ki jih podrobneje opisujemo v poglavju 2.3. Tukaj navajamo le najbolj pomembne izstopajoče vrednosti območja:
   - suhi travniki z izstopajočim številom vrst in velikostmi populacij kukavičevk;
   - številne vrste kukavičevk mokrotnih travnikov in gozda ter gozdnega roba, med katerimi so tudi izjemno redke vrste v slovenskem merilu;
   - pomembna rastišča endemnih rastlinskih vrst (kranjski jeglič in fleischmannovo grabljišče);
   - na popisnih ploskvah severno od Slivnice je bila popisana 101 vrsta dnevnih metuljev. Na območju popisov, ki pokriva slabih 7,5 km^2 oz. skoraj 0,0004 % površine Slovenije, živi 56 % vseh vrst dnevnih metuljev, ki se pojavljajo v Sloveniji.
   - V cerkvi Marijinega Vnebovzetja v Bezuljaku je kotišče ene največjih kolonij malega podkovnjaka v Sloveniji, ki se po številu odraslih netopirjev uvršča v zgornja dva odstotka vseh kotišč v Sloveniji.
   - V Mahneščici, pritoku Cerkniščice, je bila odkrita populacija gensko čiste postrvi donavskega tipa, ki predstavlja osnovo za vzgojo matične jate in razplod čiste potočne postrvi;
   - izjemnost krajine, hidrološka, geomorfološka in biotska izjemnost sotesk Iške in Zale;
   - slap Kotel (naravna vrednota Zala – slapišče) s svojo pojavnostjo izstopa v slovenskem merilu;
   - rdečkasti sedimenti naravne vrednote Stevnik – badlands so edinstven pojav v slovenskem merilu …

   Nekaterih podatkov zaradi njihove občutljivosti ne omenjamo v poročilu, lahko pa jih na sestanku predamo ZRSVN.

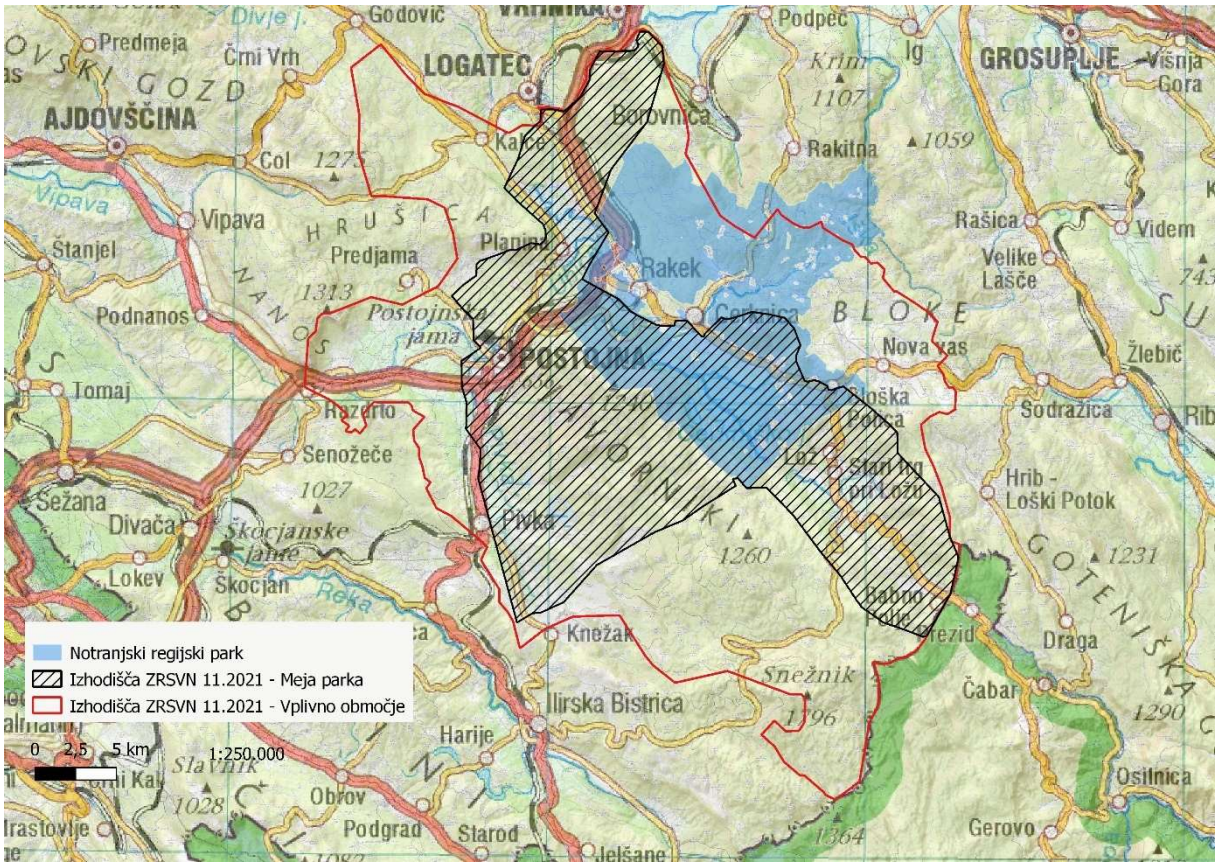
Na podlagi navedenega zaključujemo, da obstaja dovolj strokovnih argumentov za ohranitev zavarovanja na celotnem območju obstoječega Notranjskega regijskega parka in da bi bila izključitev severnega dela parka neutemeljena.

1. Uvod

V postopku posodobitve akta o zavarovanju Notranjskega regijskega parka in hkratnem zavarovanju na ravni države so na Zavodu RS za varstvo narave pripravili strokovna izhodišča glede pobude o državnem zavarovanju naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti na območju občine Cerknica in Planinskega polja (ZRSVN, 2021).

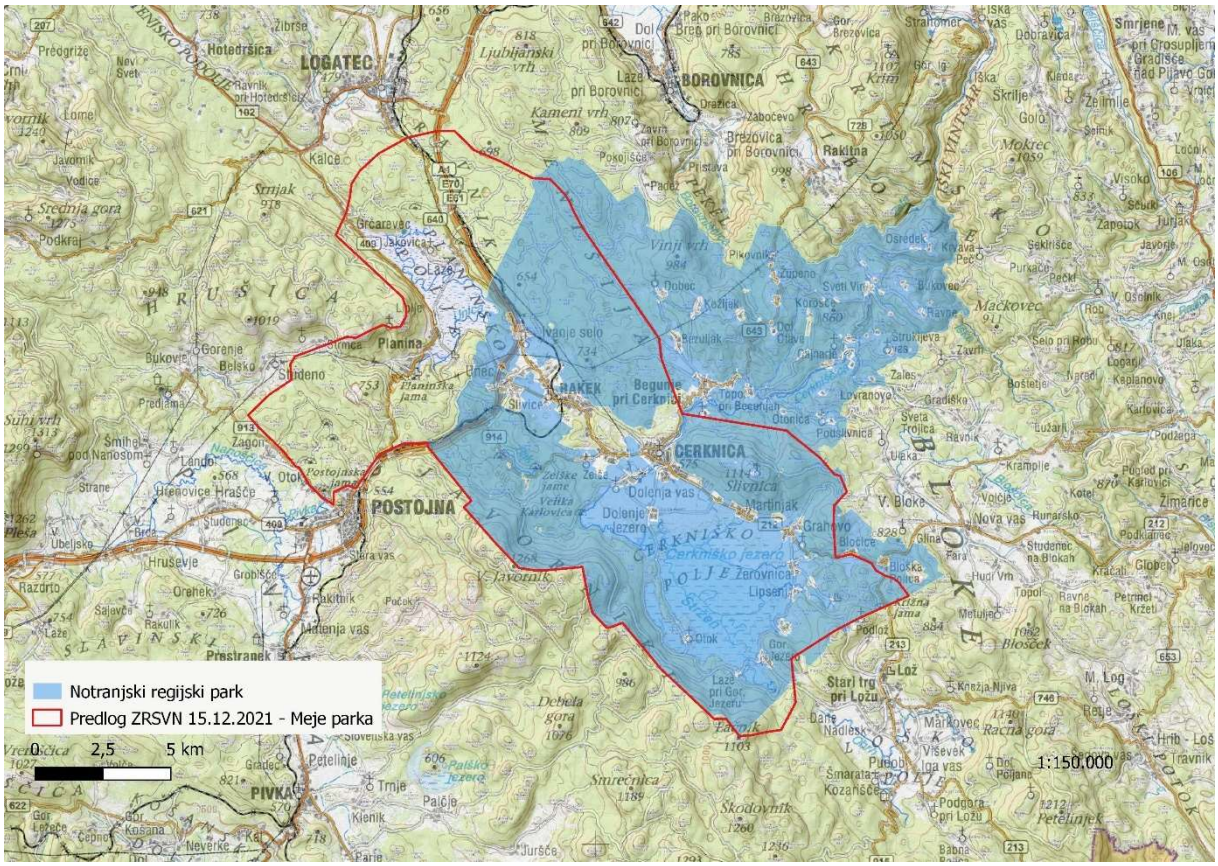
V izhodiščih predlagajo območje zavarovanja, ki bi obsegalo vsa kraška polja Notranjskega podolja in Pivški rokav kraške Ljubljanice z ožjim zaledjem ter strnjene gozdove Javornikov med obema krakoma kraške Ljubljanice.

Vplivno območje temeljijo predvsem na vključevanju skoraj celotnega porečja kraške Ljubljanice in vključuje velik del Hotenjskega podolja in porečje Nanoščice na zahodu, Snežniško pogorje, v katerem je večina povirja kraške Ljubljanice, na jugu ter Bloško planoto in Menišijo na vzhodu (slika 1, v nadaljevanju: predlog v izhodiščih).

Slika 1: Območje, predlagano za širitev Notranjskega regijskega parka (predlog v izhodiščih) (ZRSVN, november 2021)

Na sestanku 15. 12. 2021 med MOP, ZRSVN in NRP je bil predstavljen nov predlog, ki obsega del Notranjskega regijskega parka, Planinsko polje in Postojnski jamski sistem (slika 2, v nadaljevanju: predlog s sestanka 15. 12. 2021).

Slika 2: Območje, predlagano za širitev Notranjskega regijskega parka (ZRSVN, predlog predstavljen na sestanku dne 15. 12. 2021)

Oba predloga izključujeta severni oziroma severovzhodni del obstoječega Notranjskega regijskega parka in sicer na območju dela Menišije, Otavsko – Vidovske planote, porečij Cerkniščice, Iške in Zale ter dela na območju Bločic in Bloške police na vzhodu (v nadaljevanju: severni del parka).

Namen odzivnega poročila je pokazati, da bi bila ukinitev zavarovanja v severnem delu Notranjskega regijskega parka strokovno neutemeljena in nesmiselna poteza, prikazati pomembnost omenjenega območja z naravovarstvenega vidika ter sporočiti, da je osredotočanje na le en vidik (kraška Ljubljanica) v ustanavljanju regijskega parka neustrezno.

2. Argumenti proti izključitvi severnega dela obstoječega parka iz zavarovanja

Predlagano območje za zavarovanje v Strokovnih izhodiščih Zavoda RS za varstvo narave se nanaša na širše območje porečja kraške Ljubljanice in na vsebine, ki so neposredno povezane s kraško Ljubljanico. V izhodiščih ugotavljajo, da predloga za zavarovanje ni mogoče pripravljati drugače kot za celotno območje, ki so ga predlagali (slika 1) ter da parcialna obravnava območja ne omogoča celovitega in ustreznega upravljanja. Navajajo, da je celotno porečje kraške Ljubljanice med seboj neločljivo funkcionalno povezano kot enoten hidrogeološki sistem.

Obenem iz območja, predlaganega za zavarovanje, izključujejo velik del obstoječega Notranjskega regijskega parka z obrazložitvijo, da vsebinsko ne ustreza predlogu zavarovanja, usmerjenega v varstvo kraške Ljubljanice, ter da ne vsebuje naravovarstvenih vsebin, ki bi upravičile ohranitev zavarovanja na tem območju.

V nadaljevanju bomo pokazali naslednje:

- Utemeljitev regijskega parka s poudarkom na le eni vsebini (kraška Ljubljanica) je preozka glede na definicijo regijskega parka v Zakonu o ohranjanju narave ali primerljivih kategorij v sistemu IUCN.
- Del obstoječega Notranjskega regijskega parka, ki je v izhodiščih ZRSVN izločen iz predlaganega zavarovanja, je hidrogeološko funkcionalno povezan s porečjem kraške Ljubljanice;
- Del obstoječega Notranjskega regijskega parka, ki je v izhodiščih ZRSVN izločen iz predlaganega zavarovanja, je območje z naravovarstveno izstopajočimi vrednostmi v slovenskem ali celo širšem merilu tako na področju biotske raznovrstnosti kot na področju geomorfologije, hidrologije in krajinskih vrednosti.

2.1 Utemeljitev parka na le eni vsebini je neustrezna

ZRSVN v svojih izhodiščih park utemeljuje na le eni vsebini – kraški Ljubljanici. Tu gre za temeljni nesporazum, zaradi katerega na ZRSVN severnega dela obstoječega Notranjskega regijskega parka niso vključili v predlagano območje za zavarovanje. Zavarovanje na osnovi le ene vsebine je značilno za naravne spomenike, medtem ko je bistvo regijskega parka pester preplet regijsko značilnih vsebin, ki so posledica naravnih procesov in delovanja človeka in se kažejo v biotski, krajinski in kulturni pestrosti območja.

Zakon o ohranjanju narave v 70. členu opredeljuje regijski park kot obsežno območje regijsko značilnih ekosistemov in krajine z večjimi deli prvobitne narave in območji naravnih vrednot, ki se prepletajo z deli narave, kjer je človekov vpliv večji, vendarle pa z naravo uravnotežen.

Kategorije IUCN (Svetovna zveza za varstvo narave) zavarovanih območij so kategorije, ki se uporabljajo pri klasifikaciji zavarovanih območij. Regijski park se v sistemu IUCN uvršča v kategoriji II/V (narodni park/zavarovana krajina), kar pomeni, da ima značilnosti tako narodnega kot tudi krajinskega parka. Med pomembne značilnosti regijskega parka tako poleg tega, da gre za velika naravna ali skoraj naravna območja, namenjena zaščiti obsežnih ekoloških procesov, sodi tudi pomembnost vzajemnega delovanja ljudi in narave, ki sooblikujeta poseben značaj območja s pomembno estetsko, ekološko in kulturno vrednostjo ter pogosto z veliko biotsko raznovrstnostjo; varovanje celovitosti tega tradicionalnega medsebojnega delovanja pa je ključnega pomena za varstvo in razvoj območja ter z njim povezanega ohranjanja narave in naravnih vrednot (Dudley 2008, Berginc 2007).

Severni del območja Notranjskega regijskega parka, kjer je v obeh predlogih ZRSVN predvidena izločitev iz zavarovanja, predstavlja tradicionalno kulturno krajino, v kateri so naravni dejavniki pogojevali način gospodarjenja in razvoja območja, ki predstavlja pester krajinski mozaik sestavljen iz travišč, vodotokov, barij, gozdov in obdelanih površin. Pestrost rabe in naravnih značilnosti ima za posledico veliko število raznolikih habitatov in posledično veliko biotsko pestrost. V soteskah Iške in Zale so prisotni deli prvobitne narave, ki pa jih ukinitev zavarovanja lahko pomembno ogrozi.

Na podlagi navedenega menimo, da severni del obstoječega Notranjskega regijskega parka ustreza kriterijem za regijski park in da predlog novega zavarovanega območja, ki se osredotoča le na eno vsebino, kraško Ljubljanico, in ne vsebuje severnega dela Notranjskega parka, ni strokovno utemeljen in celovit.

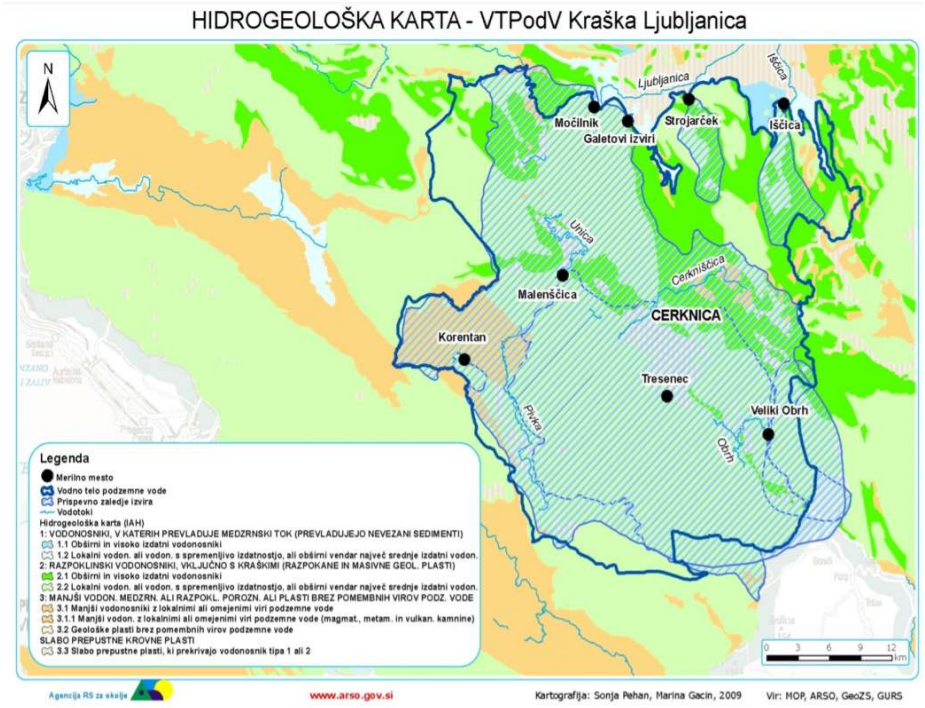
2.2 Hidrogeološka povezanost severnega dela parka s kraško Ljubljanico

2.2.1 Vodno telo podzemnih voda Kraška Ljubljanica

Vodno telo je enota načrtovanja upravljanja voda, kot to določa Okvirna direktiva o vodah (2000/60/ES). Vodna telesa in njihova prispevna območja sestavljajo vodna območja.

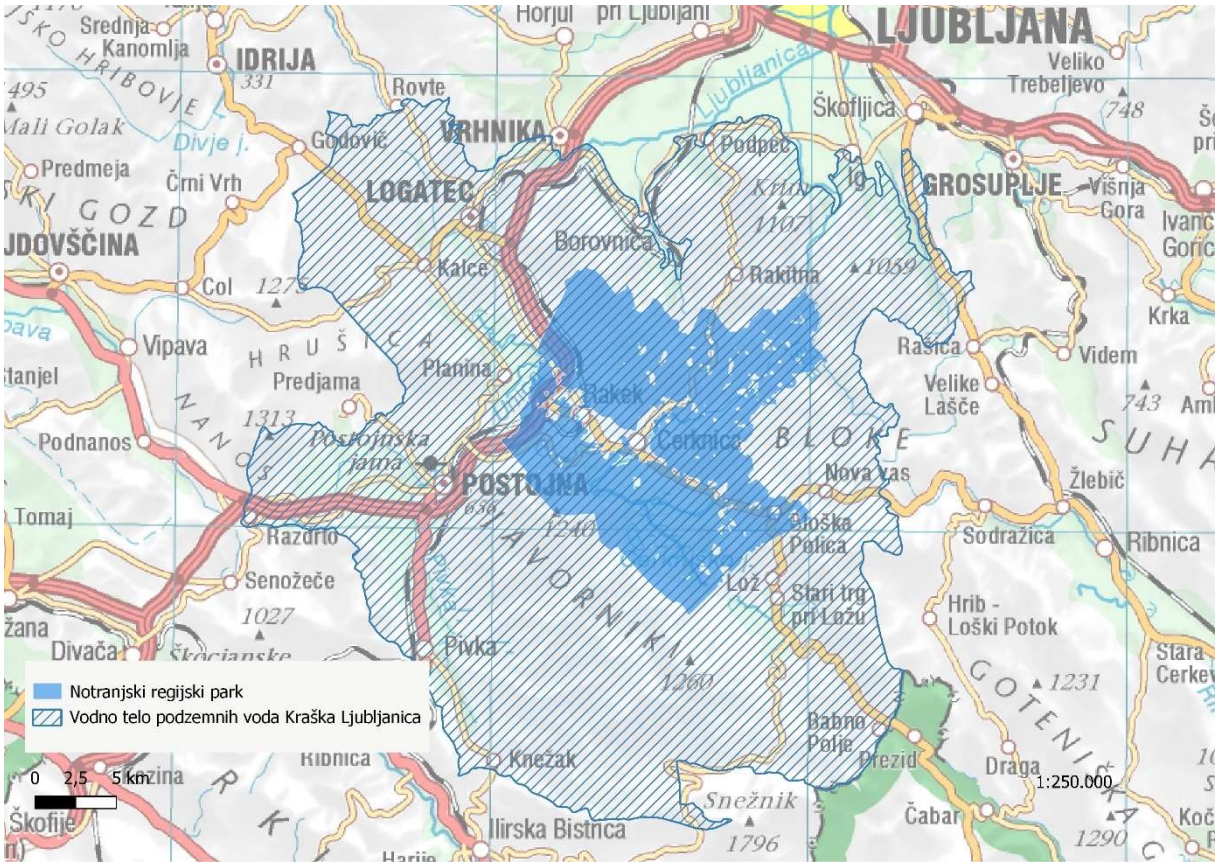
Vodno telo podzemnih voda je pomemben in razpoznaven del podzemne vode znotraj enega ali več vodonosnikov. Vodna telesa podzemnih voda so določena s Pravilnikom o določitvi vodnih teles podzemnih voda na podlagi geoloških, hidroloških, pedoloških lastnosti vodonosnikov in podatkih o rabi zemljišč in antropogenih obremenitvah.

Lega vodnega telesa podzemnih voda kraška Ljubljanica je v poročilu ARSO o kakovosti podzemne vode v Sloveniji v letih 2007 in 2008 opisana tako: Vodno telo Kraška Ljubljanica se nahaja v sedimentnih kamninah in nevezanih sedimentih na ozemlju porečij Pivke, **Cerkniščice**, Unice, Reke in **Iške** do vasi Iška v južnem delu Slovenije (slika 3).

Slika 3: Hidrogeološke značilnosti na območju vodnega telesa Kraška Ljubljanica v letih 2007 in 2008 (vir: ARSO, 2009)

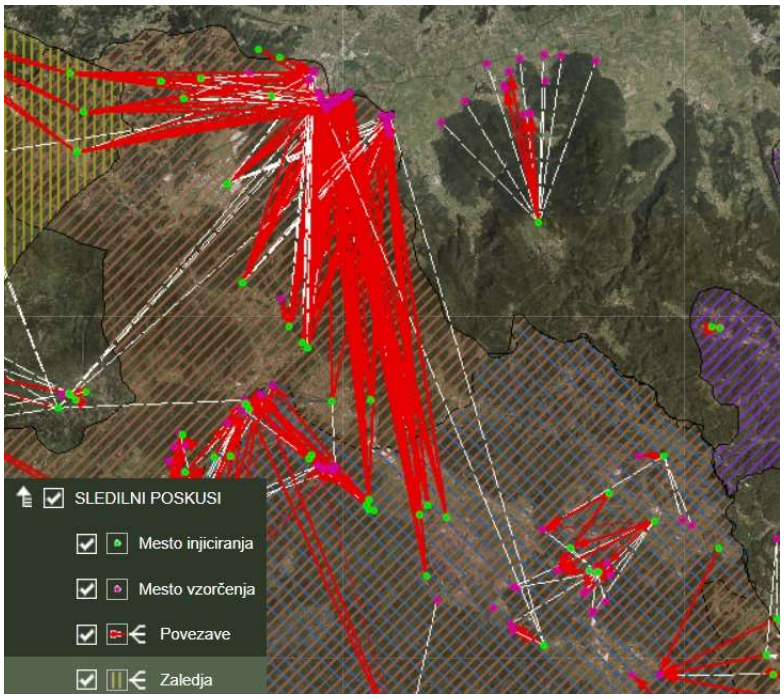
Slika 4 prikazuje območje vodnega telesa podzemne vode Kraška Ljubljanica in območje Notranjskega regijskega parka. Iz slike je razvidno, da Notranjski regijski park v celoti leži znotraj meja vodnega telesa podzemne vode Kraška Ljubljanica, vključno z Menišijo, porečji Cerkniščice, Iške in Zale ter ostalim delom parka, za katerega ZRSVN predlaga, da se ga izključi iz zavarovanja.

Slika 4: Območje vodnega telesa podzemnih voda Kraška Ljubljanica (Atlas okolja, 18. 12. 2021)

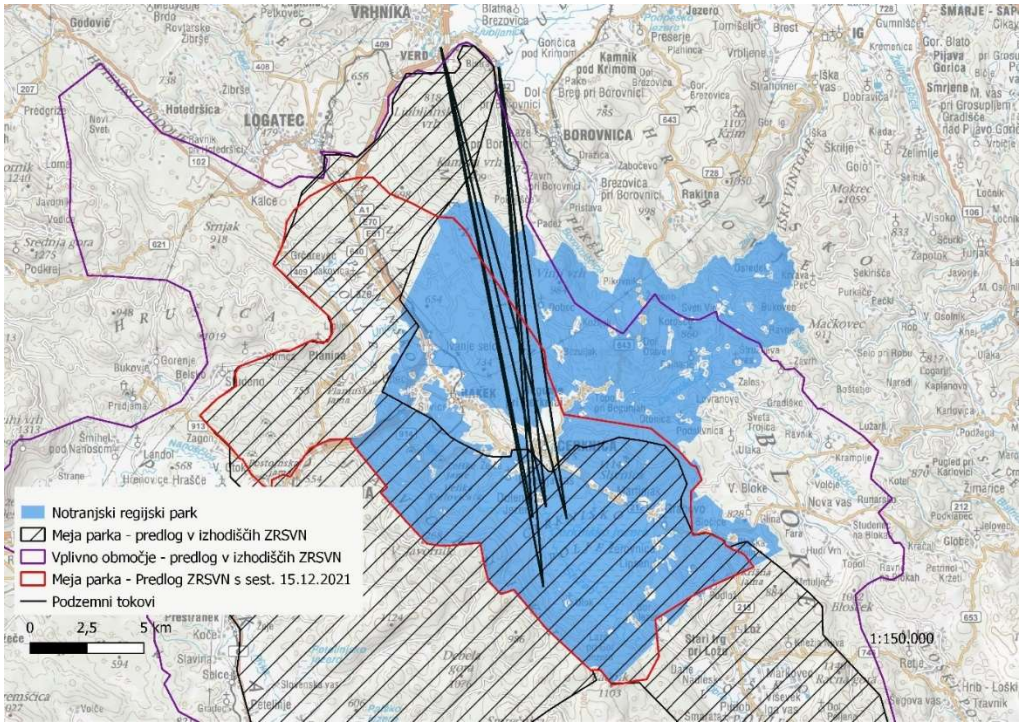
2.2.2 Hidrogeološka povezanost območja Menišije s porečjem kraške Ljubljanice

Del vode iz Cerkniškega jezera ponikne v Jamskem zalivu in odteče naprej v Rakov Škocjan, nato na Planinsko polje in nazadnje pride na površino v izvirih na območju Močilnika in Retovja kot Ljubljanica. Drugi del vode, približno 40 %, ki ponikne v požiralnikih sredi jezera, pa odteče neposredno na Ljubljansko barje v izvire na območju Bistre in Lubije, pa tudi v izvire Močilnika in Retovja (Kranjc, 2003). Ta odtočni podzemski krak skozi podzemlje Menišije (sliki 5 in 6) je v predlogu v izhodiščih ZRSVN popolnoma (slika 1), v predlogu s sestanka dne 15. 12. 2021 pa deloma izvzet iz predlaganega območja za zavarovanje (slika 2). Zajet je edino v vplivnem območju predloga iz izhodišč.

Slika 5: Sledilni poskusi, ki nakazujejo smer toka podzemnih voda (Atlas okolja, 18. 12. 2021)

Menišija je kraška planota, brez površinskih voda (z edino izjemo na Brejnicah) in številnimi kraškimi pojavi; gre za območje z veliko prostorsko koncentracijo brezen, udornic in podzemskih jam. V jami Brejnice so na globini 147 m odkrili močerila (*Proteus anguinus*), prav tako pa tudi v nekaterih drugih jamah Logaškega ravnika. Navedena dejstva se popolnoma skladajo z vrednotenjem širšega območja, predlaganega za zavarovanje v strokovnih izhodiščih ZRSVN.

Slika 6: Prikaz smeri podzemnih tokov voda s Cerkniškega jezera (poenostavljeno zaradi preglednosti z uporabo podatkov iz Atlasa okolja, prikazanih na sliki 5) glede na območje Notranjskega regijskega parka in meja iz predlogov ZRSVN

2.2.3 Pomen Cerkniščice pri oblikovanju in delovanju območja in procesov kraške Ljubljanice

Cerkniščica, ki s svojimi pritoki zbira vodo na vzhodnem delu območja, predvidenem za izključitev iz zavarovanja in območja Notranjskega parka, je največji in edini nekraški pritok Cerkniškega jezera (slika 7). Dejavnosti v porečju Cerkniščice pomembno vplivajo na kraško Ljubljanico.

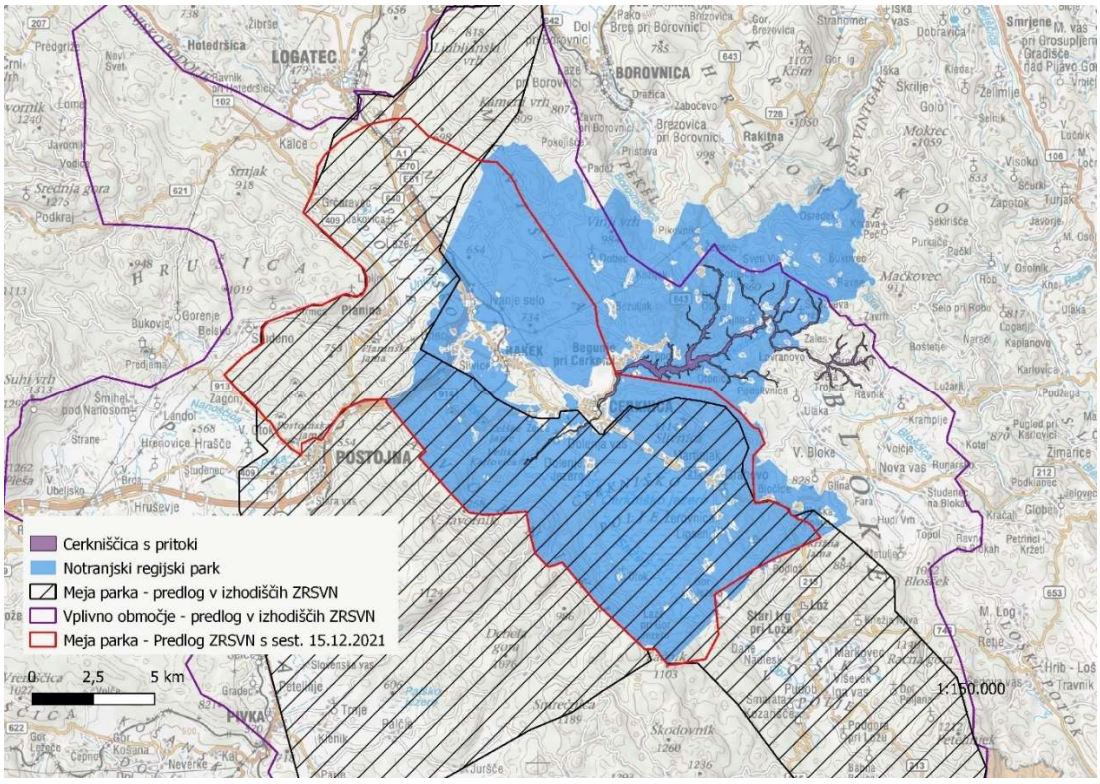
2.2.3.1 Hidrološki pomen Cerkniščice v hidrogeološkem sistemu kraške Ljubljanice

Glede na to, da velik del vode iz vzhodnega dela jezera ponikne v ponorih sredi jezera (predvsem Vodonos, Rešeto, Retje, Sitarca, Velika in Mala Ponikev, Ajnci, Levišča, Češlenca , Kotel, Zajcovke, Velika in Mala Bobnarica, Gebnu, Skednenca), predstavlja voda iz Cerkniščice največji delež vode, ki priteče iz Jamskega Zaliva skozi požiralne jame Velike in Male Karlovice in Nart ter požiralnikov Kamne in Svinjske jame v Rakov Škocjan in naprej na Planinsko polje.

V času dolgotrajnejše suše, ko sta kraško podzemlje in Cerkniško jezero prazna, je dotok Cerkniščice predvsem po nenadnih nalivih še zlasti pomemben; tedaj njen pretok hitro naraste in polni Jamski zaliv in požiralne jame Velike in Male Karlovice v smeri Rakovega Škocjana, od koder skupaj z vodami, ki podzemno pritečejo z Javornikov (Javorniški podzemski tok), odteče naprej proti izvirom Malenščice, v Planinsko jamo in Škratovko.

Od leta 1971 je izvir Malenščica delno zajet za centralni vodovodni sistem, ki s pitno vodo oskrbuje prebivalce občin Postojne in Pivke. Poleg tega hidrografska zaledja izvira Malenščica sodijo med najpomembnejša zajetja pitne vode iz krasa v Sloveniji (Kovačič, 2009).

Cerkniščica je v kontekstu celotnega vodnega dogajanja na obravnavanem območju vsekakor najpomembnejši pritok na Cerkniško polje s petino (20%) vse prejete vode (Smrekar, 2000).

Slika 7: Cerkniščica s pritoki s prikazom Notranjskega regijskega parka in meja iz predlogov ZRSVN.

2.2.3.2 Pomen Cerkniščice za morfološki razvoj Cerkniškega polja

Morfološki razvoj in poglabljanje doline Cerkniščice sta odločilno vplivala na razvoj Cerkniškega polja in Cerkniškega jezera.

Prodni sedimenti Cerkniščice so zasuli velik del požiralnikov na Cerkniškem polju med Marofom, Dolenjim Jezerom, Dolenjo vasjo in Cerknico. Zaradi tega je prišlo do zmanjšanja odtekanja vode v podzemlje in zmanjšanja odtekanja vode proti izvirom na območju Bistre in Ljubije med Borovnico in Verdom. Povečeval pa se je odtok skozi požiralne jame Velike in Male Karlovice, Nart, Svinjske jame in Kamnov skozi podzemlje proti Rakovemu Škocjanu.

V prevotljenem skalnem dnu Cerkniškega polja se še danes odpirajo manjši požiralniki v strugi Cerkniščice pri Rutarju, pod Meletovo žago v Cerknici, v strugi Cerkniščice nad in pod Svetovo žago v Dolenji vasi ter pod Tržiščem.

Prav tako se na robnem delu vršaja Cerkniščice povečujejo in na novo odpirajo nekoč s prodom zasuti požiralniki v Rešetu, Špajni jami, Vodonosu, Bečkah, Sitarci in Retju, ki odvajajo vodo v izvire Bistre in Ljubije v Verdu (Kovačič 2009, Šušteršič 2003, Schein 2021).

Zaradi nanosa rečnega proda in ilovnatih sedimentov, ki jih je Cerkniščica skozi tisočletja naplavila na Cerkniško polje in zasula talne požiralnike, je obdobje vsakoletnih ojezeritev daljše.

2.3 Naravovarstveni pomen območja, predvidenega za izključitev iz zavarovanja

Poleg povezanosti s kraško Ljubljanico pa proti izključitvi severnega dela Notranjskega regijskega parka obstajajo še drugi naravovarstveno pomembni argumenti, ki jih navajamo v nadaljevanju. Obravnavano območje je namreč zelo bogato z naravovarstvenimi vsebinami, kar dokazujemo z opisom izstopajočih vrednosti v naslednjih podpoglavjih.

2.3.1 Rastlinstvo

V Notranjskem regijskem parku od leta 2009 izvajamo popise favne in flore na celotnem območju parka. V pripravi so zbirna poročila o popisih in pridobljenih podatkih. V nadaljevanju podajamo še neobjavljene podatke Notranjskega regijskega parka in podatke iz objavljenih virov.

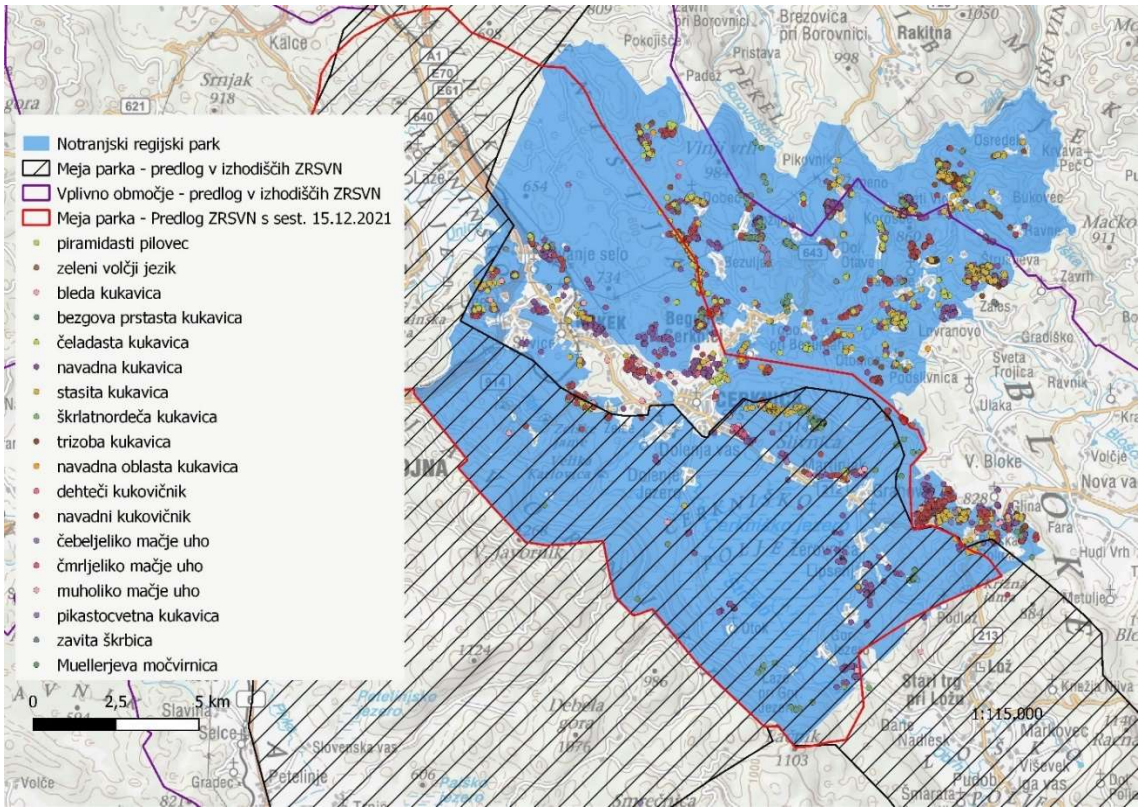
2.3.1.1 Suhi travniki s kukavičevkami

Na Menišiji, Otavsko – Vidovski planoti, na pobočjih Slivnice ter na območju Bločic in Bloške police se nahajajo izjemno velike sklenjene površine habitatnega tipa srednjeevropska suha in polsuha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (*Bromus erectus*) - bogata rastišča kukavičevk (prednostni habitatni tip 6230* v sistemu Natura 2000), ki vsaj v slovenskem merilu izstopajo po vrstni zastopanosti in velikosti populacij.

V okviru popisov smo na suhih travnikih obravnavanega območja popisali naslednje vrste kukavičevk:

Tabela 1: Kukavičevke suhih travnikov (neobjavljeni podatki NRP) v severnem delu parka

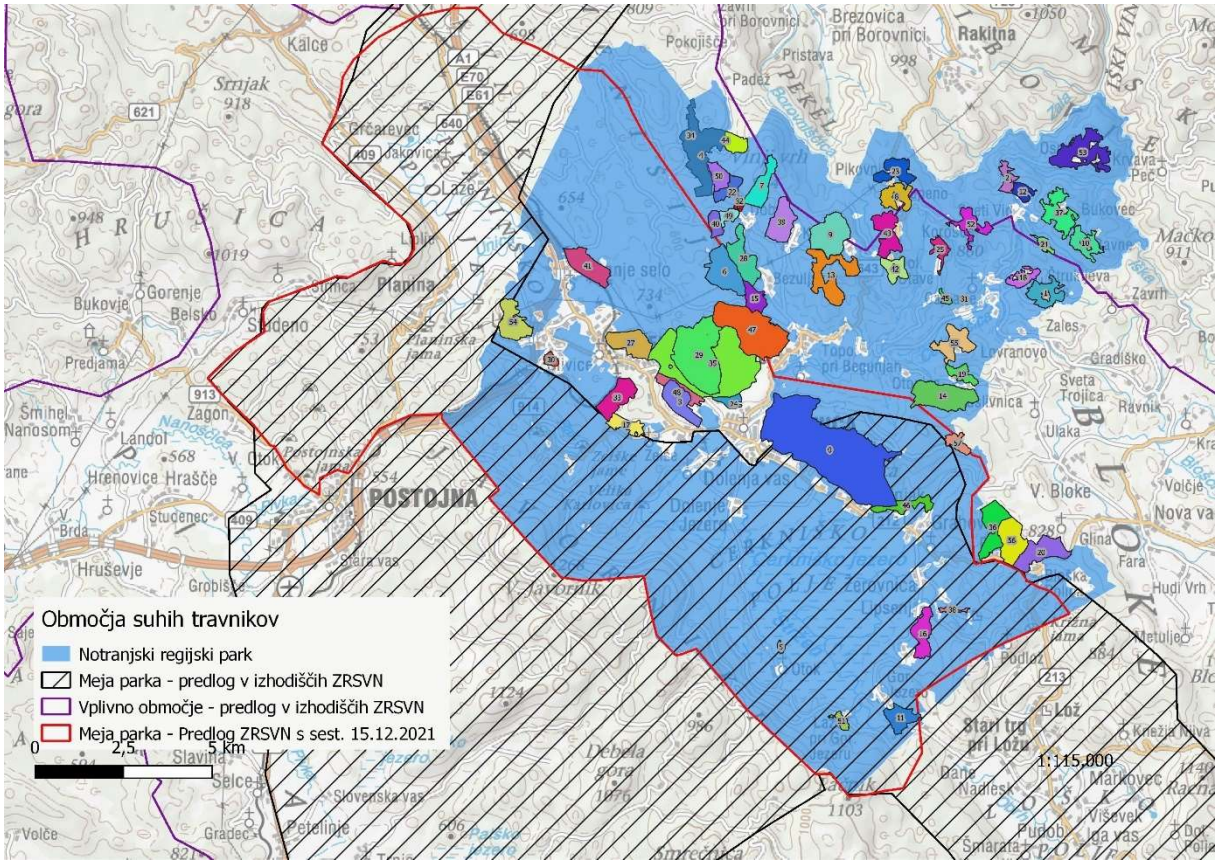
Kukavičevke suhih travnikov	
slovensko ime	**znanstveno ime**
piramidasti pilovec	*Anacamptis pyramidalis*
zeleni volčji jezik	*Coeloglossum viride*
bezgova prstasta kukavica	*Dactylorhiza sambucina*
Muellerjeva močvirnica	*Epipactis muelleri*
navadni kukovičnik	*Gymnadenia conopsea*
dehteči kukovičnik	*Gymnadenia odoratissima*
čebeljeliko mačje uho	*Ophrys apifera*
čmrljeliko mačje uho	*Ophrys holosericea*
muholiko mačje uho	*Ophrys insectifera*
stasita kukavica	*Orchis mascula*
čeladasta kukavica	*Orchis militaris*
navadna kukavica	*Orchis morio*
bleda kukavica	*Orchis pallens*
škrlatnordeča kukavica	*Orchis purpurea*
trizoba kukavica	*Orchis tridentata*
pikastocvetna kukavica	*Orchis ustulata*
zavita škrbica	*Spiranthes spiralis*
navadna oblasta kukavica	*Traunsteinera globosa*

Slika 8: Nahajališča kukavičevk suhih travnikov v Notranjskem regijskem parku (neobjavljeni podatki NRP). Navadni kukovičnik (Gymnadenia conopsea) raste tako na mokrotnih kot tudi suhih travnikih; na karti so za to vrsto prikazana nahajališča obeh vrst travnikov.

Glede na podatke o kukavičevkah in metuljih (glej poglavje 2.3.2.1) smo izrisali območja naravovarstveno pomembnih suhih travnikov (slika 9). Površine zemljišč s travniki smo določali glede na rabo in oceno stanja v preteklosti (območja travnikov v zadnjih 50 letih). Identificirali smo okoli 3000 ha površin, ki so bile še pred 50 leti v funkciji kot pašniki oziroma travniki. Te predstavljajo potencialno površino suhih travnikov. Približno 600 ha je ohranjenih in so pomemben habitat za metulje in orhideje. Preostale površine so v različnih fazah zaraščanja in bi jih bilo treba postopoma obnoviti. Za najpomembnejše od njih bomo pripravili predloge za naravne vrednote.

Suhi travniki so pomembna rastišča tudi za druge zavarovane in ogrožene rastlinske vrste. V Prilogi 1 podajamo sezname zavarovanih in ogroženih rastlinskih vrst z nekaterih od prikazanih suhih travnikov.

Slika 9: Naravovarstveno pomembni suhi travniki (neobjavljeni podatki NRP)

Travniki so resno ogroženi zaradi zaraščanja (slika 10) in posledične širitve gozdne maske, ki otežuje oziroma onemogoča nadaljnje ustrezno upravljanje s temi travniki. Suhe travnike ogroža tudi intenzifikacija, prezgodnja košnja in nasipavanje. Opustitev zavarovanja in upravljavskih aktivnosti na tem območju bi vodila v trajno degradacijo teh travnikov, saj naravovarstvena stroka ne bi imela na voljo nobenega učinkovitega orodja za njihovo varstvo. Ljudje na obravnavanem območju že 20 let živijo z zavarovanjem in ga sprejemajo. Umik tega dela iz zavarovanja bi bila zato nesmiselna poteza, ki bi resno ogrozila naravovarstveno pomembne vsebine in prizadevanja trajnega ohranjanja narave na tem območju.

Slika 10: Ponazoritev zaraščanja travišč na območju Brejnic: meja je izrisana po mejah parcel, ki so včasih opredeljevale območja namenske rabe pašnikov in travnikov, in so danes v veliki meri zaraščene

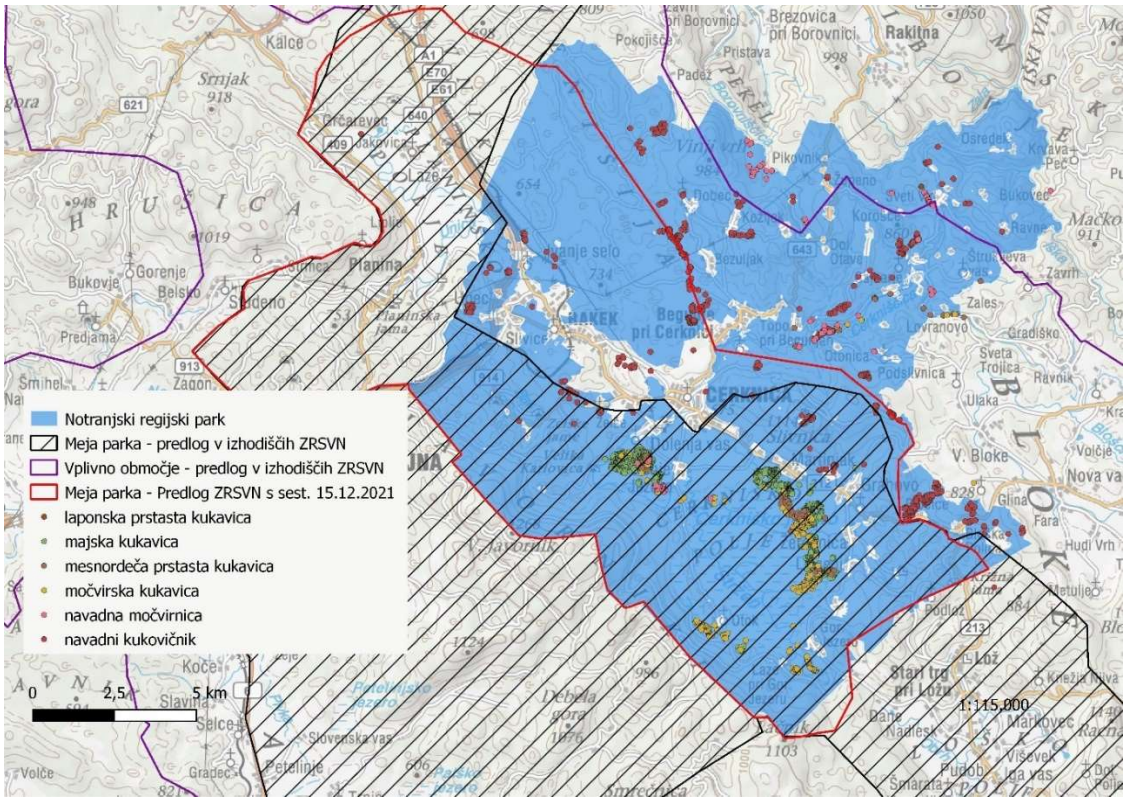
2.3.1.2 Kukavičevke in druge floristične zanimivosti mokrotnih travnikov

V dolini Cerkniščice s pritoki je veliko mokrotnih travnikov ter nizkih bazičnih in povirnih barij, kjer najdemo floristične zanimivosti, kot so na primer: navadna rezika (*Cladium mariscus*), okroglolistna rosika (*Drosera rotundifolia*), navadna vrelka (*Blysmus compressus*), bolšji šaš (*Carex pulicaris*), rumenkasta ostrica (*Cyperus flavescens*), dlakavi mleček (*Euphorbia villosa*), ščetinasto bičje *(Isolepis setacea*), navadni jelenovec (*Laserpitium archangelica*).

Med kukavičevkami mokrotnih in barjanskih travnikov izstopa laponska prstasta kukavica (*Dactylorhiza lapponica*), ki v Gradivu za Atlas flore Slovenije (Jogan, 2001) še ni zabeležena; prve objave o pojavljanju te vrste v Sloveniji se pojavijo leta 2012 za območje Mišje doline (Dolinar in Vreš, 2012), v parku pa jo najdemo ob Hruškarici, pritoku Cerknice severno od naselja Hruškarje. Na območju mokrotnih rastišč v dolinah Cerkniščice in njenih pritokov se pojavljajo velike populacije mesnordeče prstaste kukavice (*Dactylorhiza incarnata*) in navadne močvirnice (*Epipactis palustris*).

Tabela 2: Kukavičevke mokrotnih travnikov in barij

Kukavičevke mokrotnih travnikov	
slovensko ime	**znanstveno ime**
mesnordeča prstasta kukavica	*Dactylorhiza incarnata*
laponska prstasta kukavica	*Dactylorhiza lapponica*
majska prstasta kukavica	*Dactylorhiza majalis*
navadna močvirnica	*Epipactis palustris*
navadni kukovičnik	*Gymnadenia conopsea*
močvirska kukavica	*Orchis palustris*

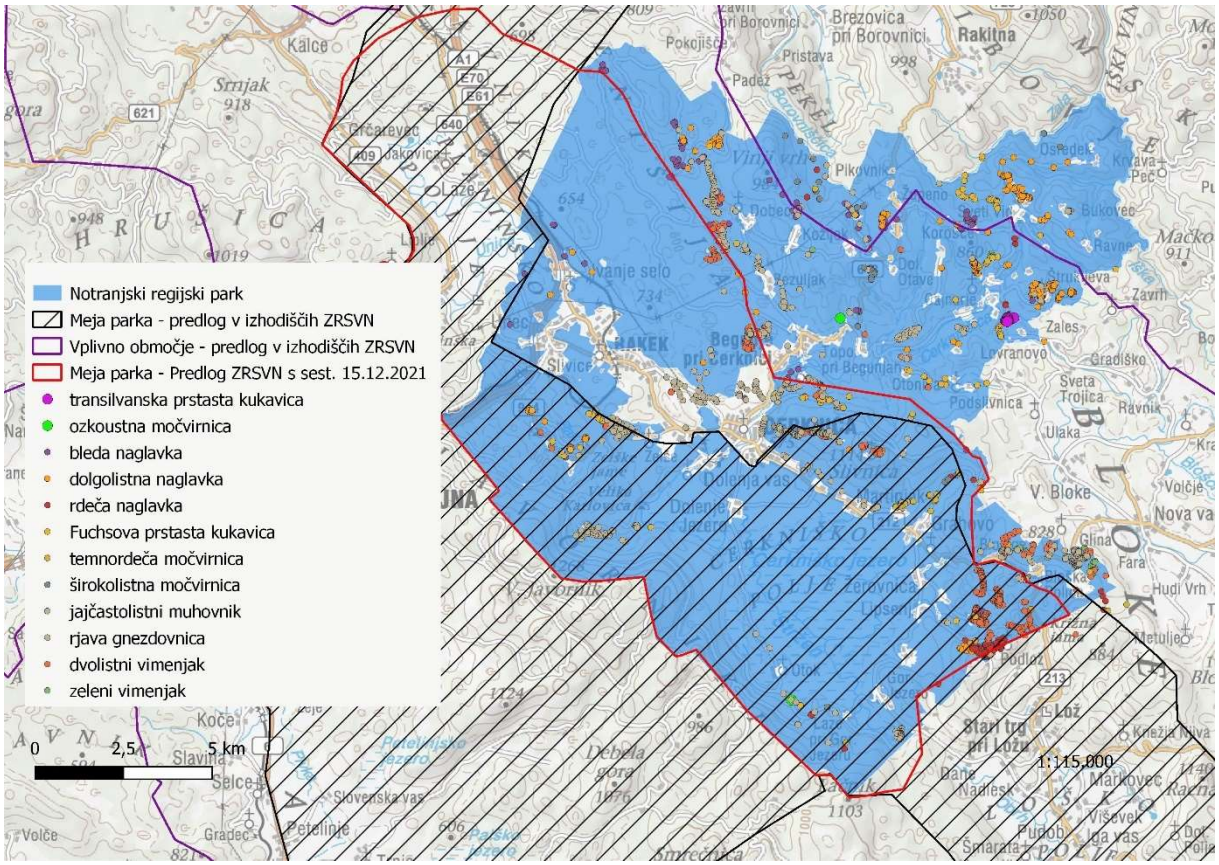
Slika 11: Nahajališča kukavičevk mokrotnih travnikov in barij v Notranjskem regijskem parku (neobjavljeni podatki NRP). Navadni kukovičnik (Gymnadenia conopsea) raste tako na mokrotnih kot tudi suhih travnikih; na karti so za to vrsto prikazana nahajališča na obeh vrstah travnikov.

2.3.1.3 Kukavičevke gozda in gozdnega roba

V gozdovih in na gozdnih robovih v severnem delu parka najdemo 12 vrst kukavičevk. Med njimi najbolj izstopata transilvanska prstasta kukavica (*Dactylorhiza maculata ssp.transsilvanica*), ki jo v parku najdemo ob gozdnih robovih na območju Stevnika, sicer pa le na 11 nahajališčih v Sloveniji, ter ozkoustna močvirnica (*Epipactis leptochila ssp. leptochila*), ki je bila najdena v bližini Selščka, v Sloveniji pa ima samo še dve znani nahajališči (Jogan et al., 2001).

Tabela 3: Kukavičevke gozda in gozdnega roba

Kukavičevke gozda in gozdnega roba	
slovensko ime	**znanstveno ime**
bleda naglavka	*Cephalanthera damasonium*
dolgolistna naglavka	*Cephalanthera longifolia*
rdeča naglavka	*Cephalanthera rubra*
Fuchsova prstasta kukavica	*Dactylorhiza maculata* ssp. *fuchsii*
transilvanska prstasta kukavica	*Dactylorhiza maculata* ssp. *transsilvanica*
temnordeča močvirnica	*Epipactis atrorubens*
širokolistna močvirnica	*Epipactis helleborine*
ozkoustna močvirnica	*Epipactis leptochila*
jajčastolistni muhovnik	*Listera ovata*
rjava gnezdovnica	*Neottia nidus-avis*
dvolistni vimenjak	*Platanthera bifolia*
zelenkasti vimenjak	*Platanthera chlorantha*

Slika 12: Nahajališča kukavičevk gozda in gozdnega roba (neobjavljeni podatki NRP)

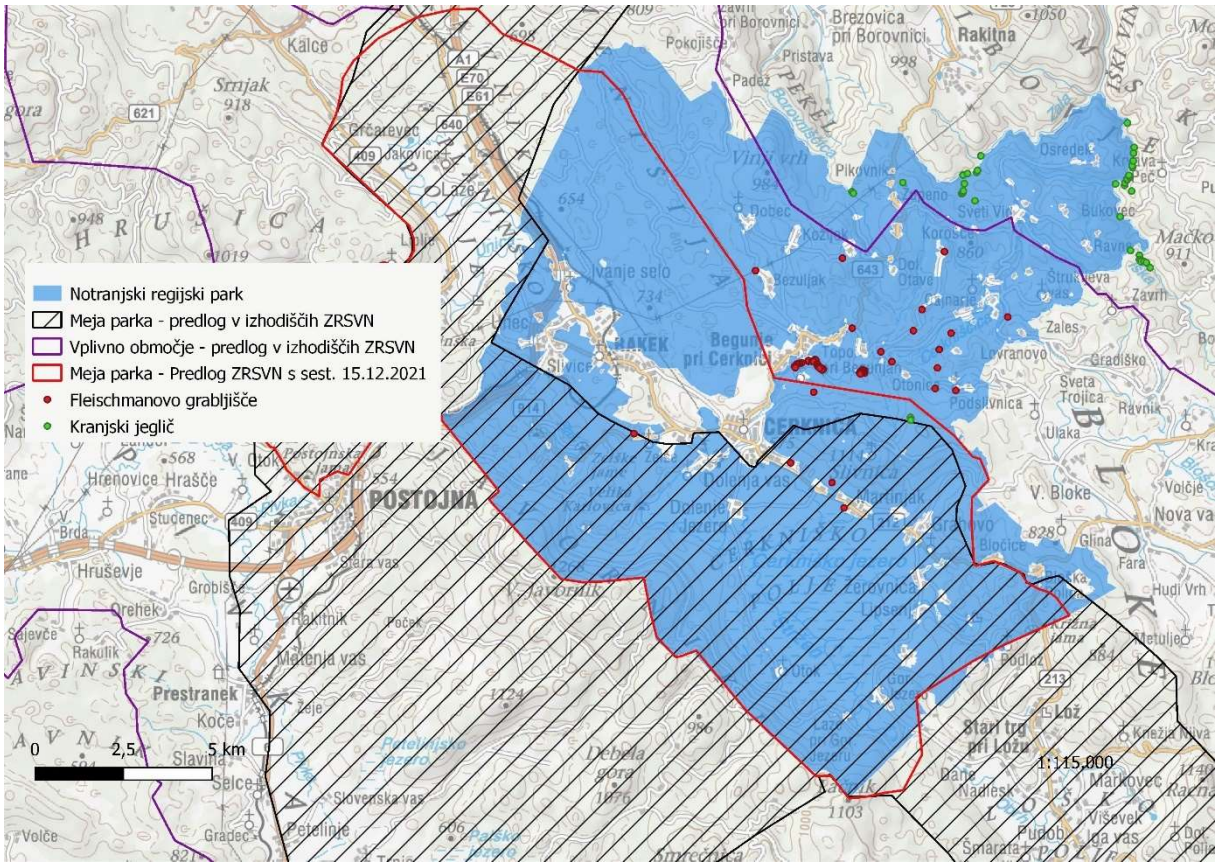

Slika 13: Vrste prstastih kukavic mokrotnih travnikov in gozdnega roba (foto: J. Stergaršek)

2.3.1.4 Rastlinski endemiti

Kranjski jeglič (*Primula carniolica*) je endemit severnega obrobja Dinarskega gorovja z nekaj znanimi nahajališči v predgorju Julijskih Alp. Uspeva le v približno 70 km dolgem in 35 km širokem pasu severozahodno in jugovzhodno od Ljubljane v porečju Idrijce in Ljubljanice. Populacije ob Zali in Iški so med večjimi v Sloveniji.

Fleischmannovo grabljišče (*Knautia fleiscmannii*) je endemit predgorja jugovzhodnih Alp in severozahodnega obrobja Dinaridov. V Sloveniji je razširjen od Polhograjskega gorovja do Istre in Kočevskega. Znano je tudi eno nahajališče v Gorskem Kotarju (Hrvaška), nahajališča v Italiji pa v zadnjem času niso bila potrjena. Na nahajališčih v severnem delu parka so populacije zelo velike in vitalne.

Slika 14: Nahajališča fleischmannovega grabljišča (Knautia fleishmannii) in kranjskega jegliča (Primula carniolica) (neobjavljeni podatki NRP)

2.3.2 Živalstvo

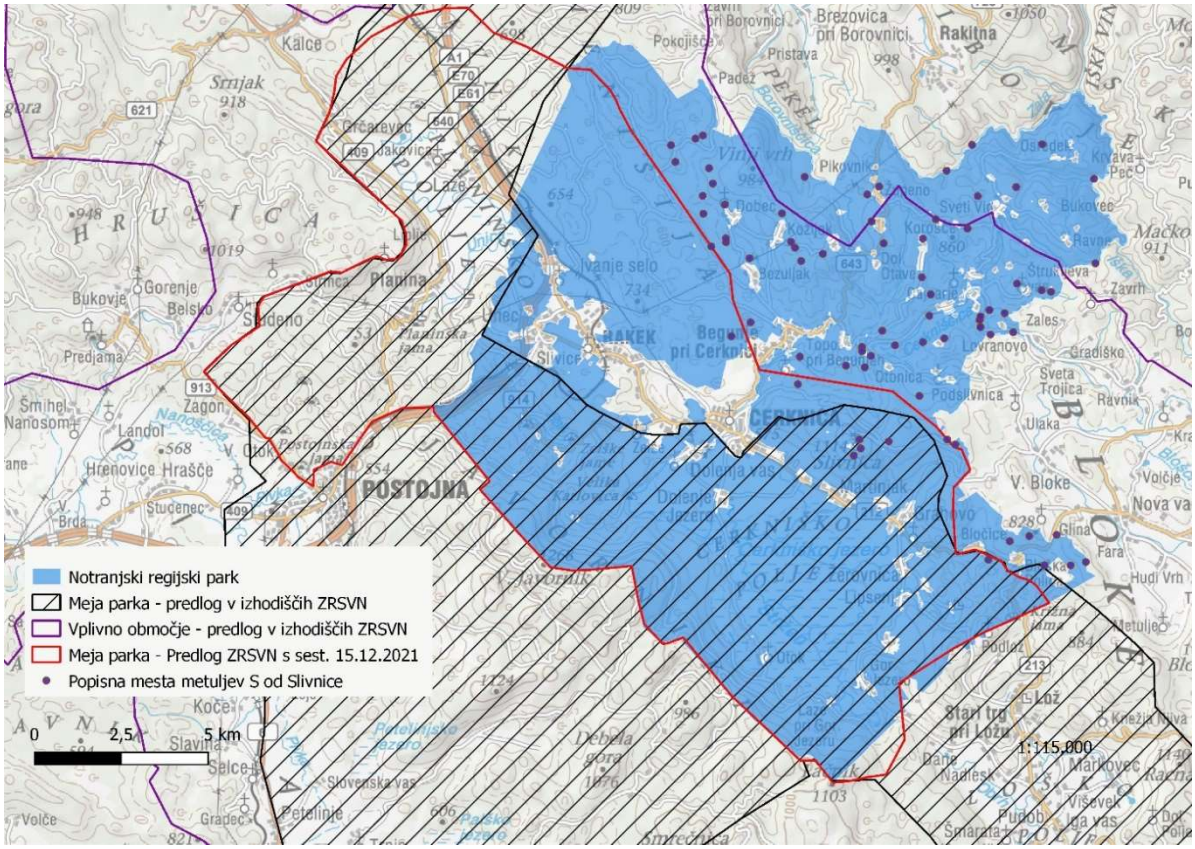
2.3.2.1 Dnevni metulji

Zaradi odvisnosti od rastlin v vseh fazah razvojnega kroga so dnevni metulji dober pokazatelj situacije v naravi oz. stanja ohranjenosti življenjskih prostorov. Podobno je velika pestrost favne dnevnih metuljev posledica pestrosti življenjskih prostorov na tem območju.

Pestra struktura krajine Notranjskega parka severno od Slivnice, ki je posledica orografske razgibanosti in ekstenzivnih načinov gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, karbonatne kamninske podlage in vpliva

submediteranskega podnebja v sicer prevladujočem celinskem podnebju so razlog za veliko vrstno raznolikost dnevnih metuljev tega območja.

V literaturi (Čelik 2003, Polak 2009) navajajo za območje Cerknice in okolice 125 vrst dnevnih metuljev, kar pomeni 70 % vseh v Sloveniji zabeleženih vrst. Na različnih tipih suhih in polsuhih travnikov na pobočjih gričev in hribov severno od Slivnice, ki so v pretežni meri prepuščeni naravni sukcesiji v gozd, ter na vlažnih travnikih in bazičnih nizkih barjih v dolini Cerkniščice s pritoki (slika 15), smo opazili 101 vrsto dnevnih metuljev, ki so tu zaradi še vedno razmeroma velikih sklenjenih površin habitatov zastopane s številčno močnimi populacijami.

Slika 15: Popisna mesta metuljev v severnem in vzhodnem delu Notranjskega regijskega parka (neobjavljeni podatki NRP)

Prenovljeni seznam dnevnih metuljev (Lepidoptera: Papilionidea) Slovenije iz leta 2019 vključuje 181 vrst dnevnih metuljev, ki se pojavljajo v Sloveniji. V okviru rednega dela Notranjskega parka smo sodelavci na popisnih ploskvah severno od Slivnice zabeležili 101 vrsto (seznam v Prilogi 2). To pomeni, da smo na omenjenem območju popisov, ki pokriva slabih 7,5 km^2 oz. skoraj 0,0004 % površine Slovenije, našli 56 % vseh vrst dnevnih metuljev, ki se pojavljajo v Sloveniji.

K vrstni pestrosti dnevnih metuljev na tem območju pomembno prispevajo mokrotni travniki v dolinah Cerkniščice s pritoki. Med drugim tukaj najdemo velike vlagoljubne populacije travniškega postavneža (*Euphydryas aurinia*), ki štejejo med 400 in 800 osebkov.

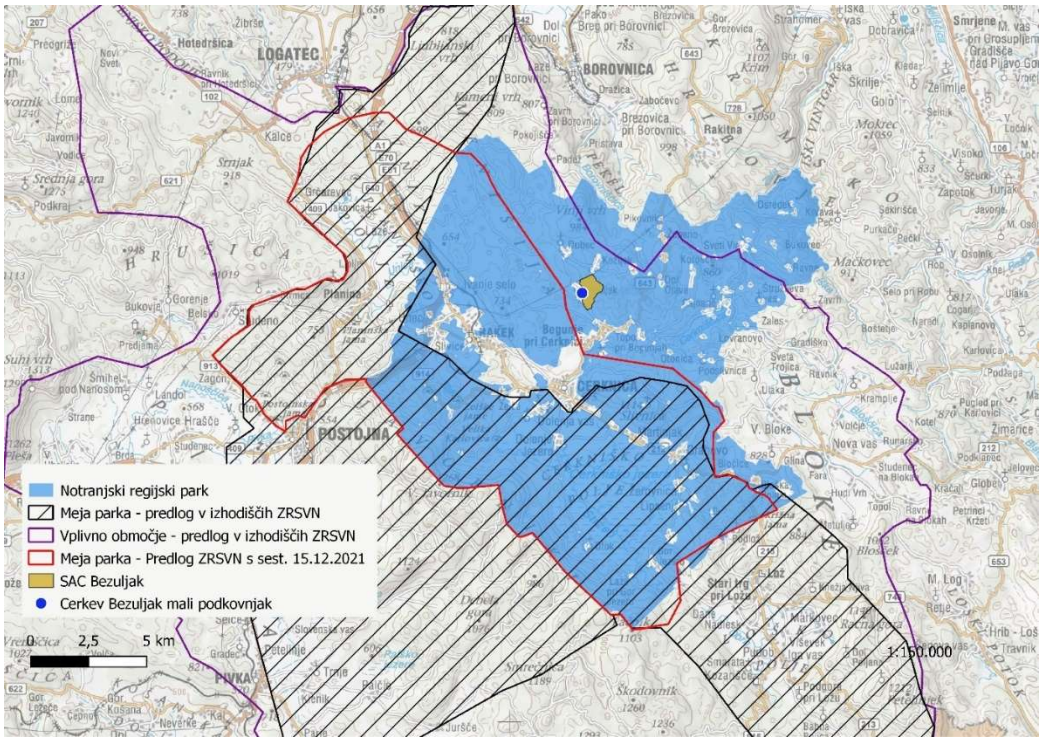
Od metuljev s seznamov Habitatne direktive sta tu v velikem številu prisotna še gozdni postavnež (*Hypodryas maturna*) – Priloga II & IV, črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) – Priloga II & IV in Scopolijev zlatook (*Lopinga achine*) – Priloga IV, poleg teh pa so travniki in nizka barja v dolini Cerkniščice tudi habitat viabilnih populacij drugih metuljev s slovenskega rdečega seznama, kot je sviščev mravljiščar (*Phengaris alcon*).

Slika 16: Travniški postavnež (foto: T. Schein)

2.3.2.2 Mali podkovnjak (Rhinolophus hipposideros)

Cerkev v Bezuljaku je kotišče ene večjih kolonij malega podkovnjaka v Sloveniji. Povprečno število odraslih netopirjev na kotiščih v Sloveniji je 43; cerkev Marijinega Vnebovzetja v Bezuljaku se z ocenjenimi 220 - 230 osebki uvršča med 2 % kotišč (11 kotišč) v Sloveniji z več kot 200 odraslimi osebki (Presetnik, 2007; Presetnik in Zamolo, 2021). Območje ima tudi status območja Natura 2000 (slika 17).

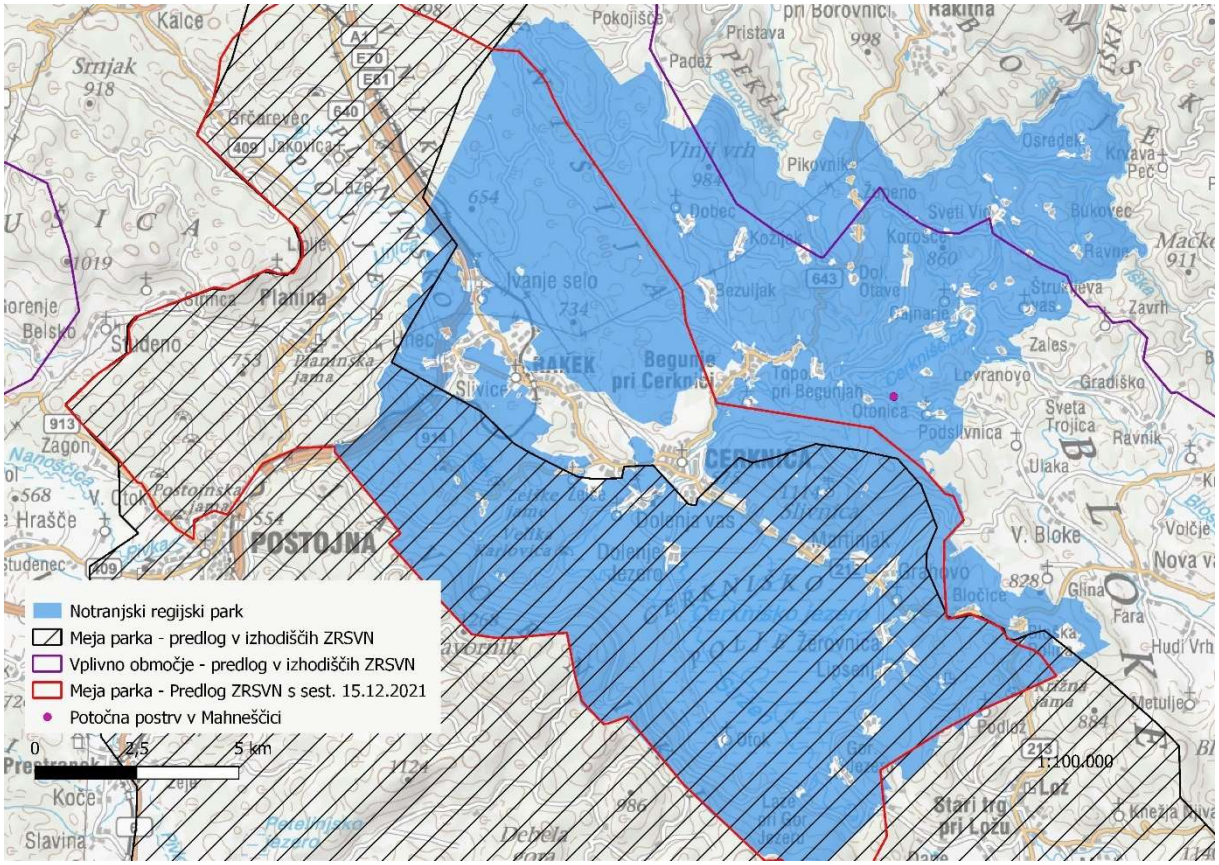

Slika 17: Območje Natura 2000 Bezuljak z označenim kotiščem malega podkovnjaka (Rhinolophus hipposideros) v cerkvi Marijinega Vnebovzetja v Bezuljaku

2.3.2.3 Gensko čista potočna postrv (Salmo trutta)

Ena od večjih posebnosti območja je odkritje gensko čiste potočne postrvi v zgornjem toku Mahneščice z 98 % gensko čistostjo donavskega tipa. V Sloveniji je le 17 odsekov vodotokov, v katerih najdemo potočno postrv z več kot 96 % gensko čistostjo donavskega tipa (Snoj, 2018).

Populacija je bila odkrita leta 2009 v okviru projekta ohranitve genetsko čiste notranjske potočne postrvi, pri katerem je Ribiška družina Cerknica sodelovala z Biotehniško fakulteto in Zavodom za ribištvo Slovenije. V več težko dostopnih pritokih porečja Cerkniščice se je predhodno izvedlo genetsko vzorčenje tam živečih jat potočne postrvi. Zadovoljiva genetska čistost je bila locirana samo v enem potoku, v ostalih so bili vzorci neprimerni. Drstnice iz potoka Mahneščica smukajo v ribogojnici Obrh v Loškem potoku, ki jo je Zavod za ribištvo Slovenije namenil za vzgojo matične jate in razplod čiste potočne postrvi (RD Cerknica, 2010; ZZRS, 2017).

Slika 18: Lokacija odseka Mahneščice, kjer so odkrili gensko čisto potočno postrv donavskega tipa (Snoj, 2018)

2.3.2.4 Velike zveri

Gozdovi Menišije so pomemben habitat in koridor za velike zveri v slovenskem merilu, lokalno pomembni koridorji pa so tudi gozdna območja na Otavsko - Vidovski planoti in na območju Slivnice (Jerina 2021, Potočnik 2019).

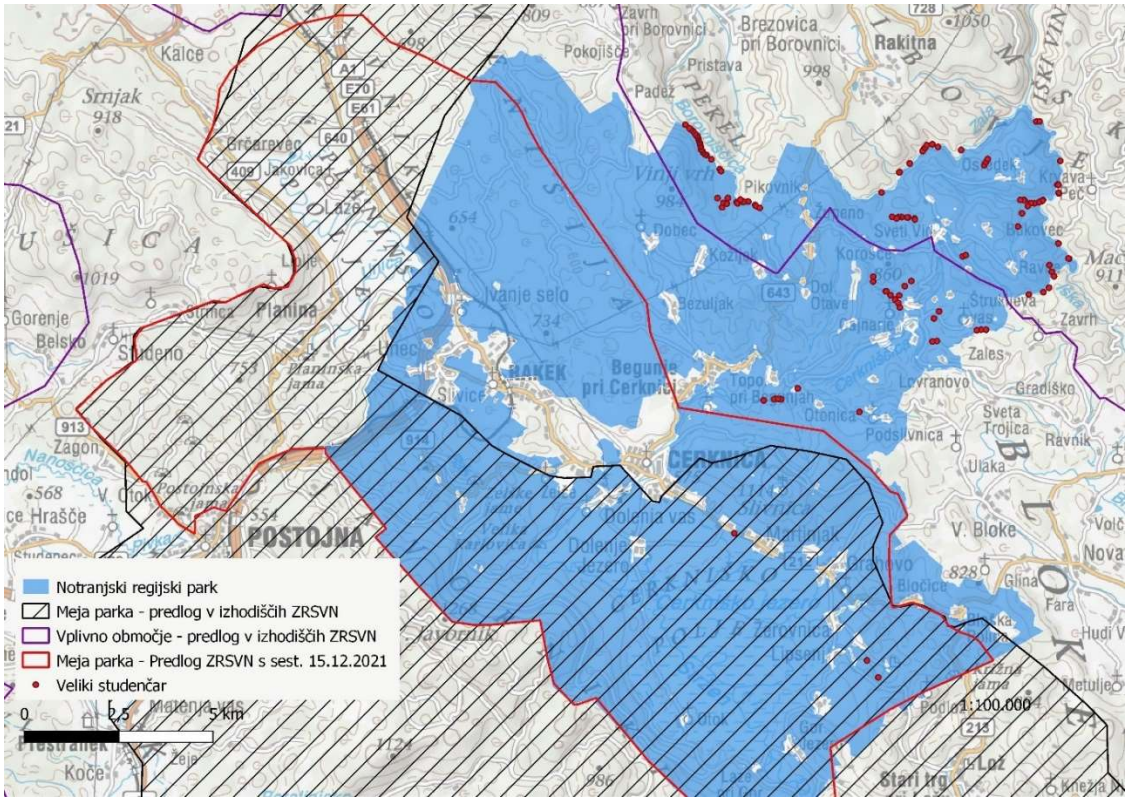
Na tem območju je od leta 2013 stalno prisoten volčji trop poimenovan Menišija, ki je pomemben povezovalni člen med alpsko in dinarsko populacijo. Trop je bil v sezoni 2020/2021 opredeljen kot eden izmed petih v Sloveniji prepoznan kot vitalen (prisotnost mladičev več kot 1 sezono). Občasno se SV od Slivnice pojavlja tudi trop poimenovan Iška oziroma Bloke. Ker so volkovi izredno mobilne vrste, se

lahko pojavljajo na širokem področju, ko pa so prisotni mladiči, se dlje časa zadržujejo na manjšem območju in takrat so najbolj ranljivi. Takšnih reproduktivnih območij je v Sloveniji okoli 10, kar nakazuje na izredno pomembnost varovanja življenjskega prostora S od Slivnice (Bartol in sod. 2021).

Območje Menišije in Iške je tudi pomembno za evrazijskega risa (*Lynx lynx*). Na planoti Menišija je prisotna reproduktivna samica in osebek, ki je bil doseljen s Karpatov in izpuščen v drugih predelih Slovenije v okviru projekta Life lynx. To kaže, da je področje Menišije pomemben habitat za rise in ga je treba varovati, če želimo ohraniti vrsto v Sloveniji. V zimi 2021-2022 se na planoti zadržuje samica z mladičem ter odrasli ris Katalin. Na Mokrecu na vzhodni strani nad sotesko Iške so prisotni še trije risi, in sicer drug odrasel samec ter samica z mladičem. Podatki risov opremljenih s telemetričnimi ovratnicami kažejo, da vmesno območje pogosto prehajajo oziroma predstavlja sestavni del teritorijev (Hočevar in sod. 2021; Fležar 2021). Območje predstavlja pomembno reproduktivno jedro populacije v Sloveniji (ki je ocenjena na nekaj 20 odraslih osebkov) in pomembno izhodišče za širitev vrste na JV, kjer je vrsta do 2020 veljala za izumrlo. Za primerjavo, v sezoni 2018/2019 je bilo zaznanih 6 samic z mladičem v Sloveniji, vendar nobene na območju S od Slivnice (Fležar in sod. 2019; Krofel in sod. 2021).

2.3.2.5 Kačji pastirji

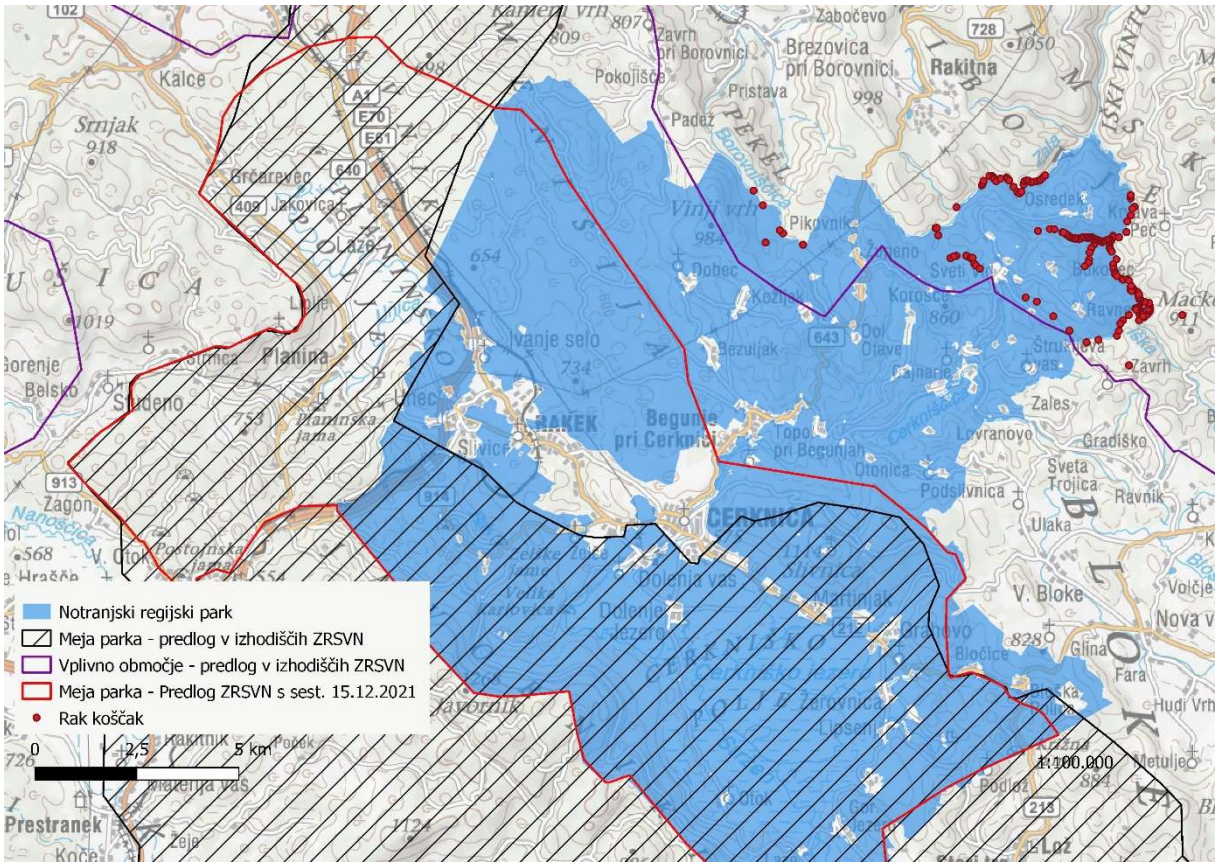
Severni del Notranjskega regijskega parka je območje znane razširjenosti velikega studenčarja (*Cordulegaster heros*) (Šalamun 2016). Veliki studenčar je sicer razširjen po večini Slovenije, v dinarskem delu pa se pojavlja le na območju severovzhodnega dela Notranjskega regijskega parka in Blok ter ob pritokih Kolpe. Uvrščen je na seznam kvalifikacijskih vrst za območja Natura 2000. Slika 19 prikazuje lokacije najdb velikega studenčarja na območju Notranjskega regijskega parka.

Slika 19: Lokacije najdb velikega studenčarja (Cordulegaster heros) v severnem delu parka (neobjavljeni podatki NRP)

2.3.2.6 Rak koščak (Austropotamobius torrentium)

Rak koščak je v Sloveniji zavarovana in ogrožena vrsta, ki se v okviru Nature 2000 varuje kot prednostna vrsta. V Notranjskem regijskem parku smo ga popisali na več lokacijah v pritokih Iške in Zale.

Slika 20: Najdbe raka koščaka (Austropotamobius torrentium) (neobjavljeni podatki NRP)

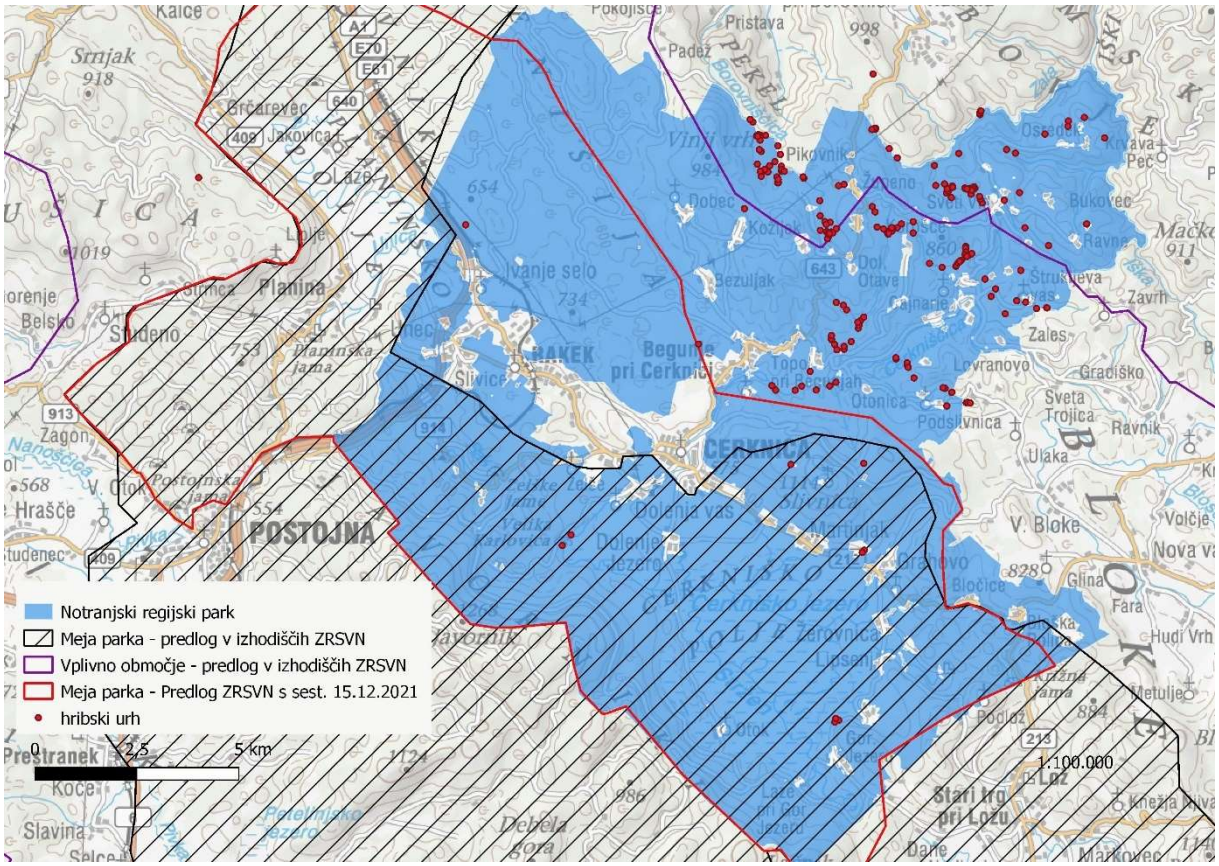
2.3.2.7 Hribski urh (Bombina variegata) in druge dvoživke

Avtorji raziskav, izvedenih v letih 2005 (Veenvliet P.) in 2021 (Kus Veenvliet J.), menijo, da je severni del Notranjskega regijskega parka pomembno območje za dvoživke. Po pomenu izstopata predvsem območje Vidovske planote ter Otavske planote, kjer so številne majhne doline, prepredene z dobro ohranjenimi potoki, ki se naravno razlivajo in ustvarjajo številne majhne vodne habitate, ki so ugoden habitat dvoživk. Območje Menišije ima za dvoživke manjši pomen, saj tam skoraj ni površinskih voda. Je pa prav na tem območju znano pojavljanje planinskega močerada (*Salamandra atra*), katerega razmnoževanje ni vezano na vodo.

Iz raziskav izhaja, da sta Vidovska in Otavska planota pomembno območje predvsem za naslednje vrste:

Hribski urh (*Bombna variegata*)
Med vsemi vrstami dvoživk območji Vidovske in Otavske planote izstopata po varstvenem pomenu za hribskega urha, ki je prav tako vrsta, uvrščena na Dodatek II Direktive o habitatih. Urhi so tu zelo številčni, predvsem v majhnih dolinah z nereguliranimi potoki, ki imajo ohranjeno naravno dinamiko poplavljanja in oblikujejo manjše luže. Glede na velikost populacij po pomenu izstopajo predvsem: dolina nad vasjo Hruškarje, dolina Male Cerkniščice nad Topolom pri Begunjah ter dolina potoka Otavščica. V dolini pri vasi Hruškarje so leta 2014 izvedli grobe posege in močno poglobili strugo, ki se

je prej razlivala. Letos so zato tu opravili podroben popis urhov in ugotovili, da je kljub posegom tu še vedno močna populacija urhov, ki jo ocenjujejo na okoli 180 odraslih urhov (Kus Veenvliet, 2021).

Slika 21: Nahajališča hribskega urha (Bombina variegata) (neobjavljeni podatki NRP)

Pupki

Na območju Notranjskega regijskega parka najdemo tri vrste pupkov: navadnega pupka (*Lissotriton vulgaris*), planinskega pupka (*Ichthyosaura alpestris*) in velikega pupka (*Triturus carnifex*). Navadni pupek in veliki pupek sta razmeroma redka, a je ravno v severnem delu nekaj lokacij z večjimi populacijami. Zelo pomembna za varstvo pupkov je mlaka za vasjo Dobec, ki je sicer umetnega nastanka, a je v njem večje število navadnih in velikih pupkov. Veliki pupek je tudi uvrščen na Dodatek II Habitatne direktive. Nekoliko pogostejši je planinski pupek, ki se pojavlja tudi ob Zali in njenih pritokih.

Navadni močerad (*Salamandra salamandra*)

Navadni močeradi so zelo pogosti na Vidovski planoti, kjer so v porečju Cerkniščice številne doline z majhnimi potoki, ki so idealen habitat za močerade. Našli so jih v mirnejših predelih struge Zale, v njenih stranskih pritokih ter v manjših kanalih ob gozdnih cestah. Območje lahko uvrščamo med pomembnejša območja za navadne močerade v dinarskem delu Slovenije.

Rjave žabe (*Rana temporaria* in *Rana dalmatina*)

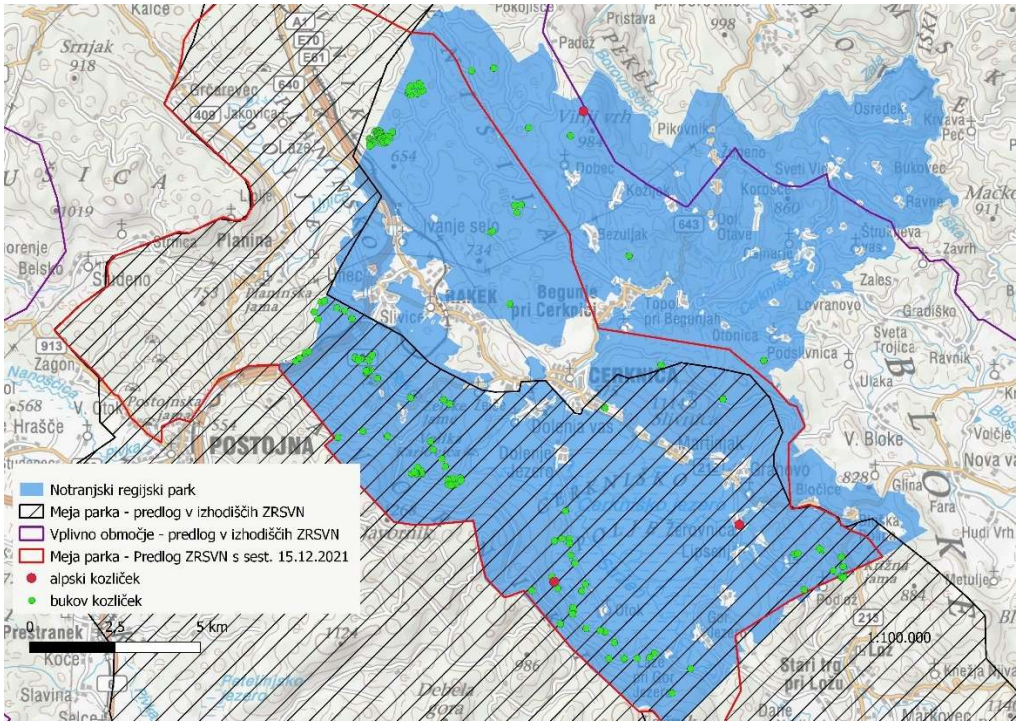
Rosnica in sekulja se pojavljata tako na Vidovski in Otavski planoti kot tudi na Cerkniškem jezeru. Medtem ko so na Cerkniškem jezeru rjave žabe pretežno omejene na manjše vodne habitate na obrobju jezera, jih v severnem delu najdemo razpršeno po številnih dolinah. Najdemo jih v majhnih, počasi tekočih potokih ter v lužah na poplavnih ravnicah.

2.3.2.8 Hrošči

V severnem delu parka je bil bukov kozliček (*Morimus funereus*) najden na več lokacijah na Menišiji, v okolici Bezuljaka in severno od Slivnice. Bukov kozliček je indikatorska vrsta zrelih in starih gozdov z rdečega seznama, ki ima tudi na menišijski strani jezera močne populacije. V bližini Vinjega vrha je bil najden tudi alpski kozliček (*Rosalia alpina*).

Slika 22: *Bukov kozliček (Morimus funereus), najden na Menišiji (foto: T. Schein)*

Slika 23: Nahajališča bukovega kozlička (Morimus funereus) in alpskega kozlička (Rosalia alpina) (neobjavljeni podatki NRP)

2.3.3 Iška in Zala

Soteski Iške in Zale imata na območju občine Cerknica status naravnega spomenika, ki je razglašen v okviru Odloka o zavarovanju Notranjskega regijskega parka. Ponašata se z edinstveno krajino, ki predstavlja edino pravo divjino v osrednjem delu Slovenije ter z izjemno hidrološko in geomorfološko vrednostjo. Tukaj se nahaja eno večjih rastišč kranjskega jegliča (*Primula carniolica*), del naravnega spomenika ima tudi status gozdnega rezervata in varovalnega gozda.

S sprejetjem novega akta o zavarovanju območja bo Odlok o Notranjskem regijskem parku prenehal veljati. V primeru, da bo novo zavarovano območje sledilo meji, predlagani v izhodiščih ZRSVN, se območju Iške in Zale s tem ukine tudi status naravnega spomenika. Opustitev režimov na tem območju bi lahko vodila v opustošenje edinstvenih sotesk, saj zgolj status naravne vrednote ne nudi zadostnega varstva. Kot primer lahko navedemo, da na območjih naravnih vrednot ni treba pridobiti dovoljenja za poseg v naravo. To dovoljenje je sicer na zavarovanih območjih in območjih Natura 2000 treba pridobiti za posege, ki lahko pomembno negativno vplivajo na naravo (npr. vzdrževalna dela na vodotokih, urejanje poti ob vodotokih, odstranjevanje obrežne vegetacije, izgradnja obrežnih zavarovanj, čiščenje struge vodotoka itd.) (Priloga 10 Pravilnika o presoji …, 2011).

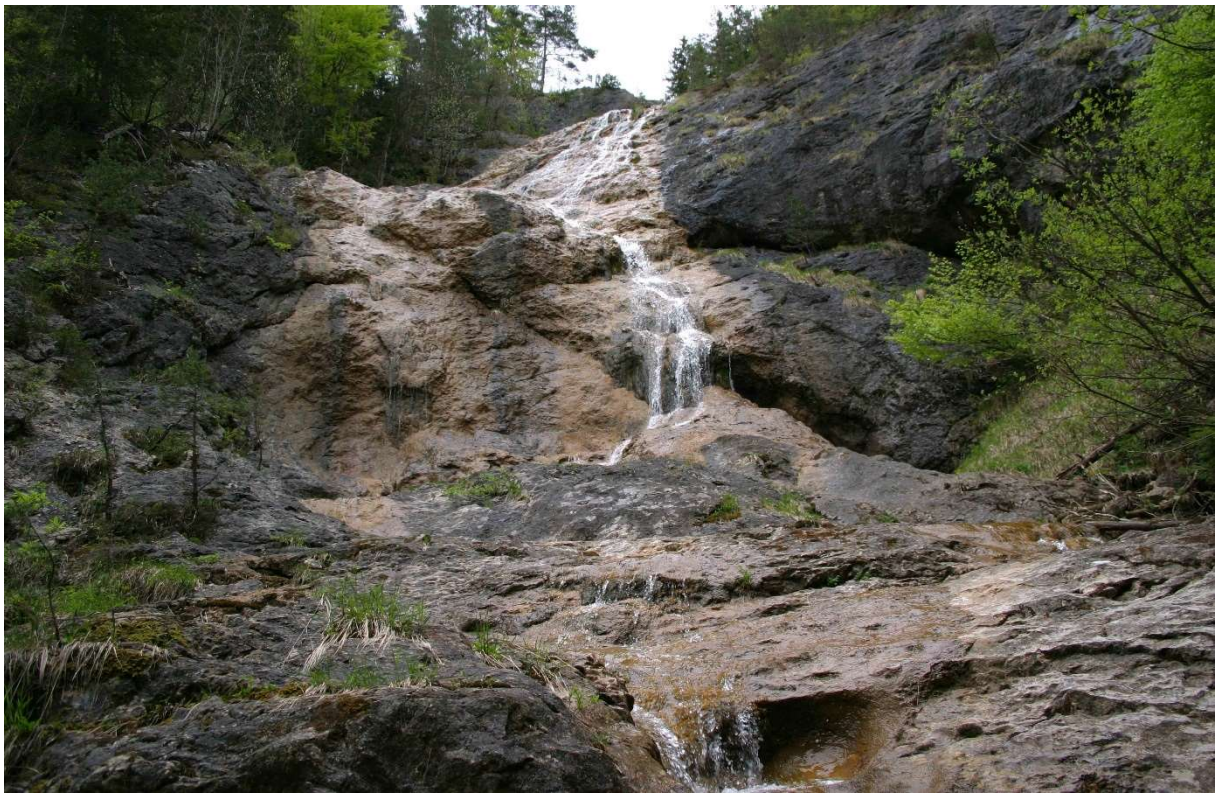
Porečje Iške skupaj z drugimi vodotoki tvori vodno telo kraške Ljubljanice (glej poglavje 2.2.1). Kot ugotavlja ZRSVN v svojih izhodiščih, parcialna obravnava območja ne omogoča celovitega in ustreznega upravljanja. Zato ugotavljamo, da izključitev območja Iške in Zale iz območja zavarovanja ni strokovno utemeljena. S strokovnega vidika bi bilo treba zaradi celovitega in ustreznega upravljanja območje regijskega parka in naravnega spomenika razširiti vsaj na meje celotne naravne vrednote Iška in Zala tudi izven meje občine Cerknica.

Slika 24: Kanjon Zale (foto: T. Schein)

2.3.4 Slap Kotel

Slap Kotel (naravna vrednota Zala – Slapišče) s svojo pojavnostjo izstopa v slovenskem merilu. Gre za 30 m visoko slapišče na povirnem kraku Zale. Iz uravnane mokrotne doline pada voda preko razgibane strme slapotvorne stopnje. Tik za prehodom uravnane doline v nagnjeno pobočje je več skoraj popolnoma okroglih kotlic. Na omočenih delih slapotvorne stopnje se tvorijo lehnjakove obloge (povzeto po Naravovarstveni atlas). Lehnjakove kopuče se pojavljajo tudi dolvodno ob vodotoku Zala.

Slika 25: Slap Kotel (foto: T. Schein)

2.3.5 Rdečkasti sedimenti na Stevniku (naravna vrednota Stevnik – badlands)

Na pobočju vzpetine Stevnik (674 m) je značilen močan proces preperevanja kamnine, kakršnega redko srečamo drugod v Sloveniji. Na številnih mestih je ta proces tako napredoval, da je nastala edinstvena geomorfološka oblika t.i. “badlands” s površino 1,29 ha. Tu najdemo rdečkaste sedimente iz obdobja triasa (izpred 250 milijonov let), ki so hkrati tudi ena izmed najstarejših kamnin v Notranjskem regijskem parku. Nahajališča tovrstnih obarvanih sedimentov iz najstarejšega obdobja triasa najdemo na območju Slovenije le še na Pohorju in hribovju Kozjaka (Herlec, 2005). Ta izstopajoči del narave je opredeljen kot geološka in geomorfološka naravna vrednota. Podobno razgaljena sedimentno kameninska osnova se nahaja tudi pri kraju Mahneti.

Slika 26: Rdeči triasni sedimenti (naravna vrednota Stevnik – badlands) (foto: T. Klemenčič)

3. Zaključki

V Notranjskem regijskem parku se strinjamo z ugotovitvijo, zapisano v izhodiščih ZRSVN, da je celotno porečje kraške Ljubljanice med seboj neločljivo funkcionalno povezano kot enoten hidrogeološki sistem in da parcialna obravnava območja ne omogoča celovitega in ustreznega upravljanja.

Ne moremo pa se strinjati s tem, da utemeljitev novega regijskega parka temelji le na eni vsebini, to je kraška Ljubljanica in neposredno z njo povezane vsebine. Takšna utemeljitev je preozka glede na definicijo regijskega parka v Zakonu o ohranjanju narave ali primerljivih kategorij v sistemu IUCN.

Prav tako se ne moremo strinjati z ukinitvijo zavarovanja severnega dela Notranjskega regijskega parka, ki po mnenju ZRSVN vsebinsko ne ustreza predlogu zavarovanja, usmerjenega v varstvo kraške Ljubljanice, in ne vsebuje naravovarstvenih vsebin, ki bi upravičile ohranitev zavarovanja na tem območju.

V poročilu smo pokazali naslednje:

- del obstoječega parka, ki je v izhodiščih ZRSVN izločen iz predlaganega zavarovanja, je hidrogeološko funkcionalno povezan s porečjem kraške Ljubljanice;
- ta del parka se ponaša z naravovarstveno izstopajočimi vrednostmi v slovenskem ali celo širšem merilu tako na področju biotske raznovrstnosti kot na področju geomorfologije, hidrologije in krajinskih vrednosti;
- ta del parka ustreza definiciji regijskega parka, je neločljivo povezan s predlogom zavarovanega območja in prispeva k utemeljitvi varstvene kategorije nastajajočega zavarovanega območja.

Zaradi navedenega bi bila izključitev severnega dela Notranjskega parka iz zavarovanja strokovno neutemeljena in škodljiva za naravovarstvene cilje tega in širšega območja.

4. Viri

ARSO, 2009. Poročilo o kakovosti podzemne vode v Sloveniji v letih 2007 in 2008. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje: str. 130 – 137

Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso, 15. 12. 2021

Bartol in sod. 2021. Spremljanje stanja ohranjenosti volkov v Sloveniji v sezoni 2020-2021, Končno poročilo projekta. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor

Berginc M., Kremesec – Jevšenak J., Vidic J. 2007. Sistem varstva narave v Sloveniji. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor: 128 str.

Čelik T. 2003. Dnevni metulji – dolgo skriti zaklad Cerkniškega jezera. V: Gaberščik A. (ur.) 2003. Jezero, ki izginja. Monografija o Cerkniškem jezeru. Ljubljana, Društvo ekologov Slovenije: 333 str., str: 186 – 199

Dolinar B., Vreš B. 2012. Pregled flore Mišje doline in zgornjega porečja Rašice (Dolenjska, Slovenija). V: Hladnikia 30. Botanično društvo Slovenije: str. 3-37

Dolinar B., Vreš B., Dakskobler I., Schein T., Stergaršek J. 2015. Pregled nahajališč kranjskega jegliča (*Primula carniolica* Jacq.) v Notranjskem regijskem parku. Hladnikia 36: 31–45

Dolinar B. 2015. Kukavičevke v Sloveniji. Podsmreka: Pipinova knjiga: 183 str.

Dudley N. (ur.) 2008. Guidelines for Applying Protected Area Management Categories. Gland, Switzerland: IUCN. x + 86pp. WITH Stolton, S., P. Shadie and N. Dudley (2013). IUCN WCPA Best Practice Guidance on Recognising Protected Areas and Assigning Management Categories and Governance Types, Best Practice Protected Area Guidelines Series No. 21, Gland, Switzerland: IUCN. xxpp.

Fležar U., Pičulin A., Bartol M., Černe R., Stergar M., Krofel M. (2019). Eurasian lynx (Lynx lynx) monitoring with camera traps in Slovenia in 2018-2019. Life Lynx.

Fležar U. 2021. Ustni vir.

Herlec U., Hlad B., Simić M. 2005. Geotrip '02 v Sloveniji. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, Ljubljana. 120 str.

Hladnik J. 2016. Varstvo krajine v sistemu ohranjanja narave. Mag. delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Biotehniška fakulteta: 171 str.

Hočevar L., Fležar U., Pičulin A., Sever M., Sindičič M., Slijepčevič V., Topličanec I., Černe R., Krofel M. (2021). Success of the lynx releases and genetic reinforcement of the Dinaric population 1st. report Action C.3. Life Lynx.

Jerina K. 2021 (po elektronski pošti): pomembnost območja Notranjskega parka kot koridorja za velike zveri in divjad

Jogan N., Bačič T., Frajman B., Leskovar I., Naglič D., Podobnik A., Rozman B., Strgulc-Krajšek S., Trčak B. 2001. Gradivo za atlas flore Slovenije [Materials for the atlas of flora of Slovenia]. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 443 str.

Kovačič G. 2009. Hidrologija kraškega izvira Malenščica in njegovega hidrografskega zaledja. Fakulteta za humanistične študije Koper

Kranjc A. 2003. Hidrološke značilnosti. V: Gaberščik A. (ur.) 2003. Jezero, ki izginja. Monografija o Cerkniškem jezeru. Ljubljana, Društvo ekologov Slovenije: 333 str., str: 26 – 37

Krofel M. et al. (2021). Surveillance of the reinforcement process of the Dinaric - SE Alpine lynx population in the lynx-monitoring year 2019-2020. Technical report. Ljubljana, January 2021, 45 p.

Kus Veenvliet, J., 2021. Raziskava dvoživk na območju občin Bloke, Cerknica in Loška dolina. Rezultati popisa dvoživk v okviru projekta Živa narava

Naravovarstveni atlas: https://nva.gisportal.si/web/DefaultNva.aspx, 15. 12. 2021

Polak S. 2009. Metulji Notranjske in Primorske: slikovni priročnik za določanje dnevnih metuljev v naravi. Postojna, Notranjski muzej in Cerknica, Notranjski regijski park: 180 str.

Potočnik H. (ur) 2019. Priročnik za vključevanje povezljivosti in primernosti prostora za medveda v prostorsko načrtovanje: pripravljeno v okviru projekta Life Dinalp Bear. Ljubljana, Univerza v Ljubljani: 68 str.

Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Uradni list RS, št. 63/05 in 8/18)

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11)

Presetnik P. 2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev. Zaključno poročilo. Miklavž na Dravskem polju: Center za kartografijo favne in flore: 251 str.

Presetnik P., Zamolo A. 2021. Netopirji v stavbah kulturne dediščine Slovenije. Življenje okoli nas. Miklavž na Dravskem polju: Center za kartografijo favne in flore: 40 str.

RD Cerknica, 2010. Genetsko čista potočna postrv iz porečja Cerkniščice – izlov. https://www.rdcerknica.si/arhiv/cgi-bin/news.cgi?action=detail&id=190, 28. 12. 2021

Schein T. 2021 (ustni vir)

Smrekar A. 2000. »Cerkniško polje kot primer poseljenega kraškega ranljivega območja«. *Geographica Slovenica.* 33: 117–156.

Snoj A. 2018. Zaključno poročilo o rezultatih ciljnega raziskovalnega projekta Varstvena genetika avtohtone potočne postrvi v Sloveniji. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta: 67 str.

Stergaršek J. 2009. Cvet skrivnosti – vodnik po rastlinskem svetu Cerkniškega jezera in okolice. Cerknica, Notranjski regijski park: 204 str.

Šalamun A., 2016. Ekologija in razširjenost velikega studenčarja (*Cordulegaster heros*) (Odonata: Cordulegastridae) v Sloveniji. Diplomsko delo, Univerzitetni študij, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani. Ljubljana. ix + 65 str.

Šušteršič F., Šušteršič S. 2003. Formation of the Cerkniščica and the flooding of Cerkniško polje. Acta carsologica, letnik 32, številka 2, str. 121-136.

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)

Veenvliet P. 2005. Proposal for conservation and management of amphibians in Notranjska Regional Park. Institute Symbiosis, Grahovo pri Cerknici

Verovnik R. 2019. Prenovljeni seznam dnevnih metuljev (Lepidoptera: Papilionidea) Slovenije. Ljubljana, Acta entomologica slovenica, letnik 27, številka 1: str. 5-15

Zakon o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20)

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20)

ZRSVN, 2021. Strokovna izhodišča ZRSVN, Območne enote Ljubljana, glede pobude o državnem zavarovanju naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti na območju občine Cerknica in Planinskega polja. Ljubljana, Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana: 19 str.

ZRSVNKD, 1991. Inventar najpomembnejše naravne dediščine Slovenije. 2. del: osrednja Slovenija. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine: 607 str.

ZZRS, 2017. Poslovno poročilo Zavoda za ribištvo Slovenije za leto 2016. Spodnje Gameljne, Zavod za ribištvo Slovenije: 92 str.

Popisi rastlinskih in živalskih vrst v Notranjskem regijskem parku: Schein Tine, Stergaršek Jošt, Dolinar Branko, Vreš Branko, Čelik Tatjana.

Letna poročila o delu Notranjskega regijskega parka 2009 – 2018

Priloge

Priloga 1: Seznam zavarovanih in ogroženih rastlinskih vrst z nekaterih suhih travnikov severnega dela Notranjskega regijskega parka

Popisno mesto Bločice

znanstveno ime	slovensko ime	ogrožena vrsta	zavarovana vrsta
Cephalanthera damasonium	bleda naglavka	x	x
Cephalanthera longifolia	dolgolistna naglavka	x	x
Convallaria majalis	šmarnica		x
Cyclamen purpurascens	navadna ciklama, kokorik		x
Dianthus hyssopifolius	Montpellierski klinček		x
Gymnadenia conopsea	navadni kukovičnik	x	x
Helleborus niger	črni teloh		x
Lilium bulbiferum	brstična lilija	x	x
Lilium martagon	turška lilija		x
Listera ovata	jajčastolistni muhovnik		x
Neottia nidus-avis	rjava gnezdovnica		x
Orchis mascula ssp. *speciosa*	zvezdnata kukavica	x	x
Orchis morio	navadna kukavica	x	x
Orchis tridentata	trizoba kukavica	x	x
Orchis ustulata	pikastocvetna kukavica	x	x
Platanthera bifolia	dvolistni vimenjak	x	x
Pulsatilla montana	gorski kosmatinec	x	x
Pulsatilla nigricans	navadni kosmatinec	x	x
Spiranthes spiralis	zavita škrbica	x	x
Traunsteinera globosa	navadna oblasta kukavica	x	x

Popisno mesto Bloška polica

znanstveno ime	slovensko ime	ogrožena vrsta	zavarovana vrsta
Arnica montana	navadna arnika	x	x
Cephalanthera damasonium	bleda naglavka	x	x
Cephalanthera longifolia	dolgolistna naglavka	x	x
Convallaria majalis	šmarnica		x
Cyclamen purpurascens	navadna ciklama, kokorik		x
Dianthus hyssopifolius	Montpellierski klinček		x
Epipactis helleborine	širokolistna močvirnica		x
Epipactis muelleri	Muellerjeva močvirnica	x	x
Gymnadenia conopsea	navadni kukovičnik	x	x
Helleborus niger	črni teloh		x
Lilium bulbiferum	brstična lilija	x	x
Lilium martagon	turška lilija		x
Neottia nidus-avis	rjava gnezdovnica		x
Ophrys apifera	čebeljeliko mačje uho	x	x
Ophrys insectifera	muholiko mačje uho	x	x
Orchis mascula ssp. *speciosa*	zvezdnata kukavica	x	x
Orchis morio	navadna kukavica	x	x

Orchis pallens	bleda kukavica	x	x	
Orchis tridentata	trizoba kukavica	x	x	
Orchis ustulata	pikastocvetna kukavica	x	x	
Platanthera bifolia	dvolistni vimenjak		x	
Platanthera chlorantha	zelenkasti vimenjak	x	x	
Pulsatilla montana	gorski kosmatinec	x	x	
Thalictrum simplex	enostavni talin	x		
Traunsteinera globosa	navadna oblasta kukavica	x	x	

Popisno mesto Dobec

znanstveno ime	slovensko ime	ogrožena vrsta	zavarovana vrsta	endemit
Anacamptis pyramidalis	piramidasti pilovec	x	x	
Arnica montana	navadna arnika	x	x	
Cephalanthera damasonium	bleda naglavka	x	x	
Cephalanthera longifolia	dolgolistna naglavka	x	x	
Convallaria majalis	šmarnica		x	
Cyclamen purpurascens	navadna ciklama, kokorik		x	
Dactylorhiza maculata ssp. fuchsii	Fuchsova prstasta kukavica	x	x	
Dactylorhiza sambucina	bezgova prstasta kukavica	x	x	
Dianthus hyssopifolius	montpellierski klinček		x	
Epipactis helleborine agg.	širokolistna močvirnica (skupina)		x	
Epipactis muelleri	Muellerjeva močvirnica	x	x	
Gymnadenia conopsea	navadni kukovičnik	x	x	
Helleborus niger	črni teloh		x	
Ilex aquifolium	navadna bodika	x	x	
Iris graminea	travnolistna perunika		x	
Knautia fleischmannii	Fleischmanovo grabljišče			x
Lilium bulbiferum	brstična lilija	x	x	
Listera ovata	jajčastolistni muhovnik		x	
Neottia nidus-avis	rjava gnezdovnica		x	
Ophrys holosericea	čmrljeliko mačje uho	x	x	
Orchis mascula ssp. *speciosa*	zvezdnata kukavica	x	x	
Orchis morio	navadna kukavica	x	x	
Orchis pallens	bleda kukavica	x	x	
Orchis tridentata	trizoba kukavica	x	x	
Orchis ustulata	pikastocvetna kukavica	x	x	
Platanthera bifolia	dvolistni vimenjak	x	x	
Platanthera chlorantha	zelenkasti vimenjak		x	
Pulsatilla montana	gorski kosmatinec	x	x	
Ribes nigrum	črni ribez, črno grozdičje	x		
Salix rosmarinifolia	rožmarinolistna vrba	x		
Traunsteinera globosa	navadna oblasta kukavica	x	x	

Popisno mesto Dobške gmajne

znanstveno ime	slovensko ime	ogrožena vrsta	zavarovana vrsta
Cephalanthera longifolia	dolgolistna naglavka	x	x
Convallaria majalis	šmarnica		x
Cyclamen purpurascens	navadna ciklama, kokorik		x
Dactylorhiza maculata ssp. fuchsii	Fuchsova prstasta kukavica	x	x
Gymnadenia conopsea	navadni kukovičnik	x	x
Helleborus multifidus	deljenolistni teloh		x
Helleborus niger	črni teloh		x
Iris graminea	travnolistna perunika		x
Lilium carniolicum	kranjska lilija	x	x
Listera ovata	jajčastolistni muhovnik		x
Neottia nidus-avis	rjava gnezdovnica		x
Orchis mascula ssp. speciosa	zvezdnata kukavica	x	x
Orchis morio	navadna kukavica	x	x
Platanthera bifolia	dvolistni vimenjak		x
Pulsatilla montana	gorski kosmatinec	x	x

Popisno mesto Begunje – pašnik

znanstveno ime	slovensko ime	ogrožena vrsta	zavarovana vrsta
Arnica montana	navadna arnika, brdnja	x	x
Cephalanthera damasonium	bleda naglavka	x	x
Cephalanthera longifolia	dolgolistna naglavka	x	x
Convallaria majalis	šmarnica		x
Cyclamen purpurascens	navadna ciklama, kokorik		x
Dianthus hyssopifolius	montpellierski klinček		x
Epipactis helleborine	širokolistna močvirnica		x
Fragaria viridis	zeleni jagodnjak	x	
Gymnadenia conopsea	navadni kukovičnik	x	x
Iris graminea	travnolistna perunika		x
Lilium bulbiferum	brstična lilija	x	x
Lilium carniolicum	kranjska lilija	x	x
Listera ovata	jajčastolistni muhovnik		x
Neottia nidus-avis	rjava gnezdovnica		x
Ophrys insectifera	muholiko mačje uho	x	x
Orchis mascula ssp. *speciosa*	zvezdnata kukavica	x	x
Orchis morio	navadna kukavica	x	x
Orchis ustulata	pikastocvetna kukavica	x	x
Platanthera bifolia	dvolistni vimenjak		x
Platanthera clorantha	zelenkasti vimenjak	x	x
Pulsatilla montana	gorski kosmatinec	x	x
Salix rosmarinifolia	rožmarinolistna vrba	x	
Traunsteinera globosa	navadna oblasta kukavica	x	x

Popisno mesto Gora – Kranjče – Cajnarje

znanstveno ime	slovensko ime	ogrožena vrsta	zavarovana vrsta	endemit
Anacamptis pyramidalis	piramidasti pilovec	x	x	
Arnica montana	navadna arnika	x	x	
Cephalanthera damasonium	bleda naglavka	x	x	
Cephalanthera longifolia	dolgolistna naglavka	x	x	
Coeloglossum viride	zeleni volčji jezik	x	x	
Convallaria majalis	šmarnica		x	
Cyclamen purpurascens	navadna ciklama		x	
Dactylorhiza majalis	majska prstasta kukavica	x	x	
Dactylorhiza sambucina	bezgova prstasta kukavica	x	x	
Epipactis helleborine agg.	širokolistna močvirnica (skupina)		x	
Erythronium dens-canis	navadni pasji zob	x	x	
Gymnadenia conopsea	navadni kukovičnik	x	x	
Gymnadenia odoratissima	dehteči kukovičnik	x	x	
Helleborus niger	črni teloh		x	
Ilex aquifolium	navadna bodika	x	x	
Knautia fleischmannii	Fleischmannovo grabljišče			x
Lilium bulbiferum	brstična lilija	x	x	
Listera ovata	jajčastolistni muhovnik		x	
Narcissus poeticus	bedenica, beli narcis	x	x	
Neottia nidus-avis	rjava gnezdovnica		x	
Ophrys holosericea	čmrljeliko mačje uho	x	x	
Orchis mascula ssp. speciosa	zvezdnata kukavica	x	x	
Orchis militaris	čeladasta kukavica	x	x	
Orchis morio	navadna kukavica	x	x	
Orchis tridentata	trizoba kukavica	x	x	
Orchis ustulata	pikastocvetna kukavica	x	x	
Platanthera bifolia	dvolistni vimenjak		x	
Platanthera chlorantha	zelenkasti vimenjak	x	x	
Traunsteinera globosa	navadna oblasta kukavica	x	x	

Popisno mesto Kožljek – Špičke

znanstveno ime	slovensko ime	ogrožena vrsta	zavarovana vrsta	endemit
Anacamptis pyramidalis	piramidasti pilovec	x	x	
Arnica montana	navadna arnika	x	x	
Asphodelus albus	navadni zlati koren	x		
Cephalanthera damasonium	bleda naglavka	x	x	
Coeloglossum viride	zeleni volčji jezik	x	x	
Convallaria majalis	šmarnica		x	
Cyclamen purpurascens	navadna ciklama		x	
Dactylorhiza maculata ssp. fuchsii	Fuchsova prstasta kukavica	x	x	
Dactylorhiza sambucina	bezgova prstasta kukavica	x	x	
Dianthus hyssopifolius	montpellierski klinček		x	
Epipactis atrorubens	temnordeča močvirnica		x	
Epipactis helleborine	širokolistna močvirnica		x	

Gymnadenia conopsea	navadni kukovičnik	x	x		
Helleborus niger	črni teloh		x		
Iris graminea	travnolistna perunika		x		
Knautia fleischmannii	Fleischmanovo grabljišče				x
Lilium bulbiferum	brstična lilija	x	x		
Lilium carniolicum	kranjska lilija	x	x		
Lilium martagon	turška lilija		x		
Listera ovata	jajčastolistni muhovnik		x		
Neottia nidus-avis	rjava gnezdovnica		x		
Orchis mascula ssp. speciosa	zvezdnata kukavica	x	x		
Orchis militaris	čeladasta kukavica	x	x		
Orchis morio	navadna kukavica	x	x		
Orchis tridentata	trizoba kukavica	x	x		
Orchis ustulata	pikastocvetna kukavica	x	x		
Platanthera chlorantha	zelenkasti vimenjak	x	x		
Pulsatilla montana	gorski kosmatinec	x	x		
Thalictrum simplex	enostavni talin	x			
Traunsteinera globosa	navadna oblasta kukavica	x	x		

Priloga 2: Seznam vrst dnevnih metuljev, popisanih v severnem delu Notranjskega regijskega parka

znanstveno ime	slovensko ime
Aglais urticae	mali koprivar
Anthocharis cardamines	zorica
Apatura ilia	mali spreminjavček
Apatura iris	veliki spreminjavček
Aphantopus hyperantus	okati rjavec
Aporia crataegi	glogova belinka
Arethusana arethusa	okrasti košeničar
Argynnis adippe	pisani bisernik
Argynnis aglaja	bleščeči bisernik
Argynnis niobe	temni bisernik
Argynnis pandora	razkošni bisernik
Argynnis pandora	razkošni bisernik
Argynnis paphia	gospica
Aricia agestis	navadna rjavka
Aricia artaxerxes	hribska rjavka
Brenthis daphne	robidov livadar
Brenthis hecate	dvopiki livadar
Brenthis ino	močvirski livadar
Brintesia circe	travnar
Callophrys rubi	zeleni robidar
Carterocephalus palaemon	lisasti obloglavček
Celastrina argiolus	svetli krhlikar
Clossiana dia	mali tratar
Clossiana euphrosyne	pomladni tratar
Clossiana selene	srebrni tratar
Coenonympha arcania	grmiščni okarček
Coenonympha glycerion	belolisi okarček
Coenonympha pamphilus	mali okarček
Colias alfacariensis	rumeni senožetnik
Colias croceus	navadni senožetnik
Cupido minimus	mali kupido
Cyaniris semiargus	modri grašičar
Erebia aethiops	gozdni rjavček
Erebia euryale	svetlolisi rjavček
Erebia ligea	belolisi rjavček
Erebia medusa	pomladni rjavček
Erebia oeme	okati rjavček
Erynnis tages	nokotin sivček
Euphydryas aurinia	travniški postavnež
Euphydryas maturna	gozdni postavnež
Gonepteryx rhamni	citronček
Hamearis lucina	rjavi šekavček
Hesperia comma	biserni vejičar
Hipparchia fagi	veliki gozdnik
Hipparchia semele	rjasti gozdnik
Inachis io	dnevni pavlinček

Iphiclides podalirius	jadralec
Issoria lathonia	pisana lesketavka
Leptidea sinapis	navadni frfotavček
Libythea celtis	koprivovčev nosar
Limenitis camilla	mali trepetlikar
Limenitis populi	veliki trepetlikar
Limenitis reducta	modri trepetlikar
Lopinga achine	Scopolijev zlatook
Lycaena alciphron	spreminjavi cekinček
Lycaena hippothoe	škrlatni cekinček
Lycaena phlaeas	mali cekinček
Lycaena tityrus	temni cekinček
Lycaena virgaureae	zlati cekinček
Maculinea alcon	sviščev mravljiščar
Maniola jurtina	navadni lešnikar
Melanargia galathea	travniški lisar
Meleageria coridon	kraški argus
Melitaea athalia	navadni pisanček
Melitaea aurelia	jetičnikov pisanček
Melitaea britomartis	temni pisanček
Melitaea cinxia	pikasti pisanček
Melitaea diamina	močvirski pisanček
Melitaea didyma	rdeči pisanček
Melitaea phoebe	veliki pisanček
Melitaea trivia	lučnikov pisanček
Minois dryas	žametni modrook
Neptis rivularis	veliki kresničar
Nymphalis antiopa	pogrebec
Nymphalis polychloros	veliki lepotec
Ochlodes venata	rjasti vihravček
Papilio machaon	lastovičar
Pararge aegeria	gozdni pegavček
Pieris brassicae	kapusov belin
Pieris napi	repičin belin
Pieris rapae	repin belin
Plebeius argus	širokorobi mnogook
Plebeius idas	ozkorobi mnogook
Polygonia c-album	beli C
Polygonia egea	beli L
Polyommatus amandus	ljubki modrin
Polyommatus bellargus	lepi argus
Polyommatus dorylas	turkizni modrin
Polyommatus escheri	primorski modrin
Polyommatus icarus	navadni modrin
Pyrgus armoricanus	jagodnjakov slezovček
Pyrgus malvae	navadni slezovček
Satyrium acaciae	mali repkar
Satyrium spini	trnov repkar
Satyrium w-album	beločrti repkar
Spialia sertorius	rdečkasti venčar

Thymelicus acteon	lunolisi debeloglavček
Thymelicus lineola	kratkočrti debeloglavček
Thymelicus sylvestris	dolgočrti debeloglavček
Vanessa atalanta	admiral
Vanessa cardui	osatnik